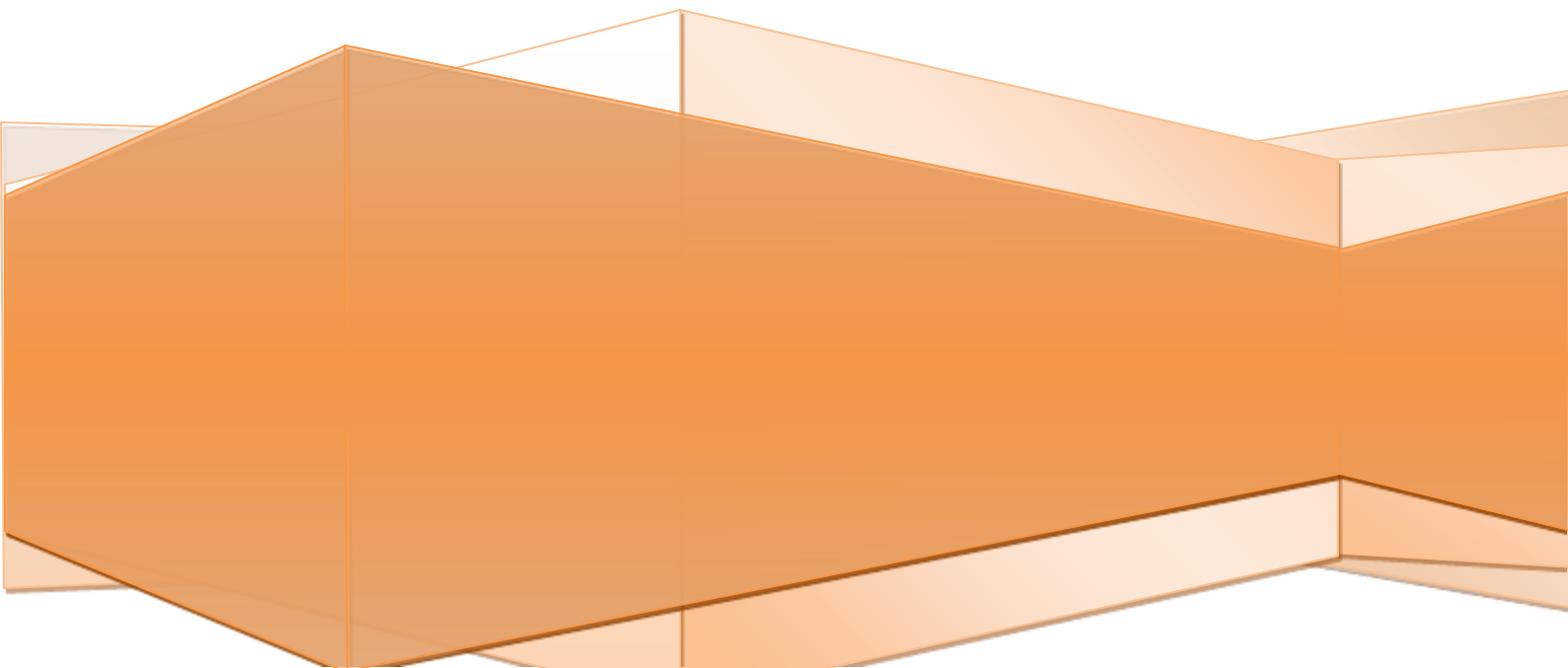

**ŽELJEZNIČKA
INFRASTRUKTURA
CRNE GORE
AD-PODGORICA**

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE CRNE GORE
ZA 2023. GODINU**

SADRŽAJ:

1.	KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	3
2.	ORGANIZACIONA ŠEMA DRUŠTVA	5
3.	VLASNIŠTVO I STRUKTURA KAPITALA	6
4.	OBRAZLOŽENJE POSLOVANJA ZA 2023. GODINU	7
5.	ANALIZA I OCJENA CJelokUPNOG FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2023. GODINU	8
6.	ANALIZA PRIHODA ZA 2023. GODINU	9
7.	ANALIZA RASHODA ZA 2023. GODINU	17
8.	POTRAŽIVANJA OD KUPACA ZA 2023. GODINU	19
9.	OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA SA POREZIMA I DOPRINOSIMA ZA 2023. GODINU	20
10.	KREDITNE OBAVEZE.....	21
11.	FINANSIJSKI RIZICI	23
12.	ZAKLJUČAK	24
13.	BILANS STANJA NA 31.12.2023. GODINE.....	26
14.	BILANS USPJEHA NA 31.12.2023. GODINE.....	28
15.	ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU NA 31.12.2023. GODINE.....	29
16.	ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA 2023. GODINU.....	30
17.	STATISTIČKI ANEKS ZA 2023. GODINU.....	30

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA

Osnovne informacije o pravnom licu

PIB: 02723816

Adresa: Trg Golootočkih žrtava 13

Šifra djelatnosti: 4212

Naziv djelatnosti: Izgradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica

Istorijat i razvoj kompanije

Društvo je nastalo restrukturiranjem Željeznice Crne Gore – Infrastruktura DOO Podgorica, shodno Odluci donijetoj na Vanrednoj Skupštini akcionara Željeznice Crne Gore AD Podgorica, od 2.7.2008. godine. U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, upisana je u Centralni registar Privrednih subjekata u Podgorici, pod Registarskim brojem 4-0008771.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica ima svojstvo pravnog lica i u granicama predmeta poslovanja, samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje pravne poslove i preuzima druge pravne radnje od značaja za obavljanje djelatnosti.

Matični broj Društva je 02723816, upisan kod nadležnog organa za statistiku u skladu sa Zakonom kojim se uređuje klasifikacija djelatnosti.

Društvo je registrovano kao poreski obveznik pod registarskim brojem 30/31-07906-2, a svojstvo je steklo dana 23.7.2008. godine.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica je upisana u registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za tržište kapitala, pod registarskim brojem 491 od 22.8.2008. godine i zaključen je Ugovor o članstvu, dok je primljena u članstvo emitenata kod Centralnog depozitarnog klirinškog društva (CKDD).

Vizija

Razviti željeznički sistem, koji će biti tržišno orijentisan, održiv i koji će biti podrška ekonomskom i turističkom razvoju Crne Gore i integrisan u jedinstveni evropski željeznički prostor.

Misija

Željeznički sistem Crne Gore će biti razvijen tako da:

- Stavlja korisnike u centar saobraćajne politike - transparentno obezbjeđivanje i korišćenje sredstava za željezničku infrastrukturu;
- Podstiče finansijsku održivost i samoodrživost željezničke infrastrukture;
- Omogućava kvalitetno i odgovorno održavanje željezničke infrastrukture i redovnost saobraćaja;
- Podržava efikasan i efektivan sistem državnih institucija koje vode brigu o željezničkom sektoru;
- Minimizira negativne uticaje saobraćaja na životnu sredinu;
- Bude usklađen sa širenjem TNT mreže na Zapadni Balkan i podrži proces integracije Crne Gore u Evropsku Uniju.

Zakonom o željeznici predviđena je izrada programa trogodišnjeg razvoja željezničke infrastrukture (Nacionalni program željezničke infrastrukture), kojim se realizuje Strategija razvoja željeznice.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa. Nacionalni program je srednjoročni plan za sprovođenje dugoročnog razvojnog programa željezničke infrastrukture u Crnoj Gori. Sredstva za ovaj plan se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i kroz kreditne aranžmane. Operativno sprovođenje plana se ostvaruje kroz Godišnje programe održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture koji sačinjava Uprava za željeznice, a sprovodi ŽICGAD i o tome podnosi izvještaj. Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture. Sa ovako jasno izgrađenom strukturom planova i nadležnosti (Zakonom o željeznici), stvorene su osnovne pretpostavke za transparentnost procesa planiranja investicija i korišćenja sredstava koje plaćaju budžetski obveznici Crne Gore. Istovremeno za ŽICGAD to znači, predvidivost i sigurnost sredstava za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i ispunjenje zakonskih obaveza po tom osnovu.

Osnovna/pretežna i pomoćna djelatnosti poslovanja

Prema registraciji, osnovna djelatnost našeg pravnog lica je Izgradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica, sa šifrom djelatnosti 4212.

Osnovni proizvodi i usluge koje preduzeće nudi

Željeznička infrastruktura je, izuzimajući industrijske kolosjeka, javno dobro u opštoj upotrebi, u državnoj je svojini i dostupna je na korišćenje pod jednakim uslovima svim zainteresovanim privrednim društvima koja obavljaju prevoz, na način koji je propisan Zakonom o željeznici.

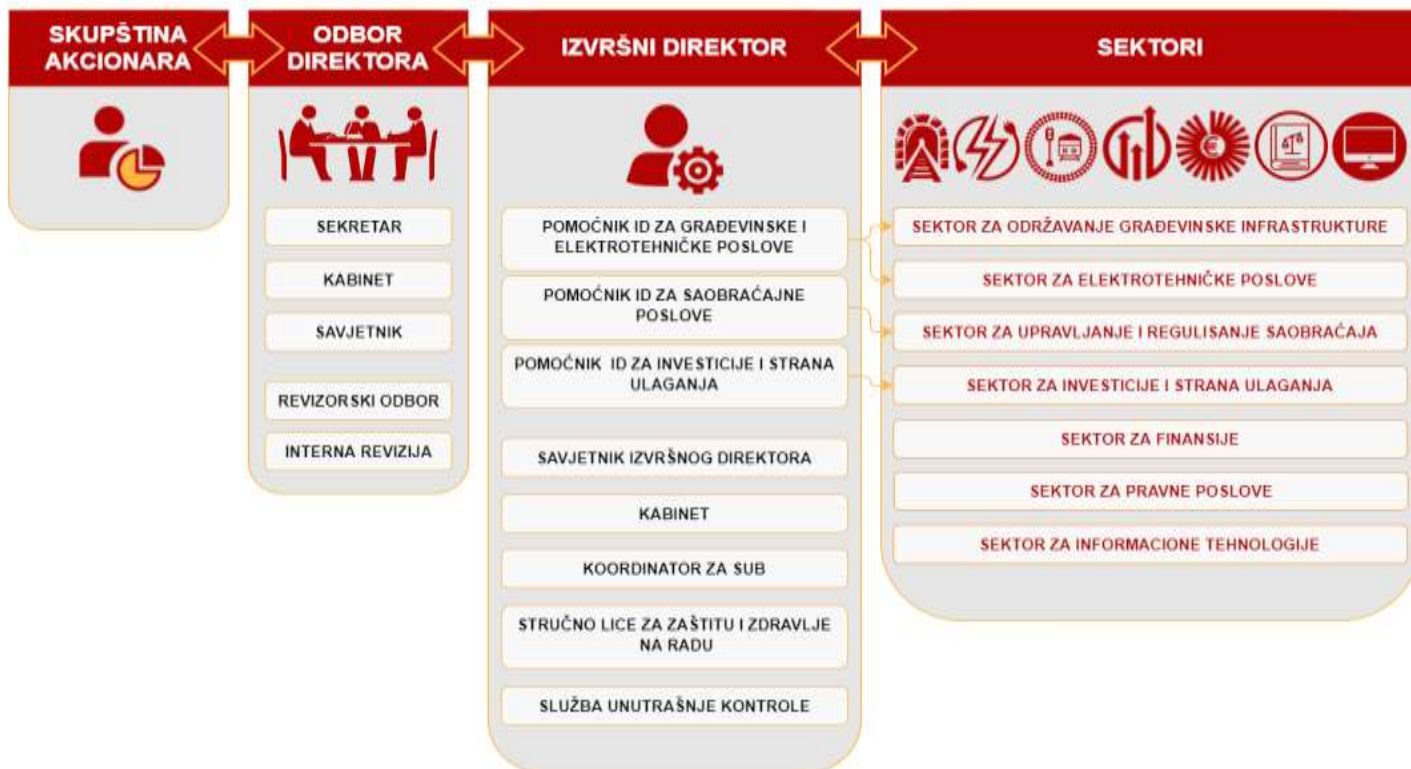
Upravljanje željezničkom infrastrukturom je djelatnost od opšteg interesa. Upravljanje infrastrukturom podrazumijeva organizovanje, regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu infrastrukture. ŽICG upravlja željezničkom mrežom od 327,72 km.

Ono što je važno napomenuti ovom prilikom jeste činjenica da - željeznički saobraćaj predstavlja najzeleniji i najsigurniji vid saobraćaja. Svjedoci smo da je tokom poslednjih decenija, željeznički saobraćaj značajno oživio u svijetu, kako zbog zagušenja puteva i sve većih cijena goriva, tako i zbog uticaja Vlada, koje ulažu u željeznice, kao sredstvo za smanjenje emisije CO₂, u kontekstu zabrinutosti zbog globalnog zagrijavanja. Otuda potiču i veliki naponi za unapređenje tehnološkog aspekta željezničkog saobraćaja, jer brze pruge predstavljaju budućnost Zapadnog Balkana.

Zbog svega prethodno navedenog, cilj Željezničke infrastrukture Crne Gore, jeste modernizacija i kvalitetno osposobljavanje crnogorske željezničke pruge, kako bi se povezala sa Evropskim tržištem, što bi ujedno imalo veliki značaj za našu Državu.

Nadamo se da će se razviti svijest o važnosti željezničkog saobraćaja u Crnoj Gori i da će Država nastaviti sa većim ulaganjima u cilju bezbjednosti i modernizacije same željezničke pruge.

2. ORGANIZACIONA ŠEMA DRUŠTVA

➤ ODBOR DIREKTORA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE CRNE GORE U 2023. GODINI

Odbor direktora koji je imenovan Odlukom 10290/7 od 27.6.2022. godine, sačinjavali su:

Ime i prezime	Pozicija
1) Radovan Vukić	Predsjednik
2) Ljubiša Ćurčić	Član
3) Novo Nikčević	Član
4) Vladimir Merdović	Član
5) Nedeljko Šušakvević	Član

U toku 2023. godine došlo je do promjena članova Odbora direktora i Odlukom 6070/11 od 17.7.2023. godine, imenovani su:

Ime i prezime	Pozicija
1) Radovan Vukić	Predsjednik
2) Jasmin Hodžić	Član
3) Zilha Čoković	Član
4) Vladimir Merdović	Član
5) Nedeljko Šušakvević	Član

➤ REVIZORSKI ODBOR ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE CRNE GORE U 2023. GODINI

Odbor direktora je Odlukom 749/1 od 3.9.2021. godine, imenovao Revizorski odbor u sastavu:

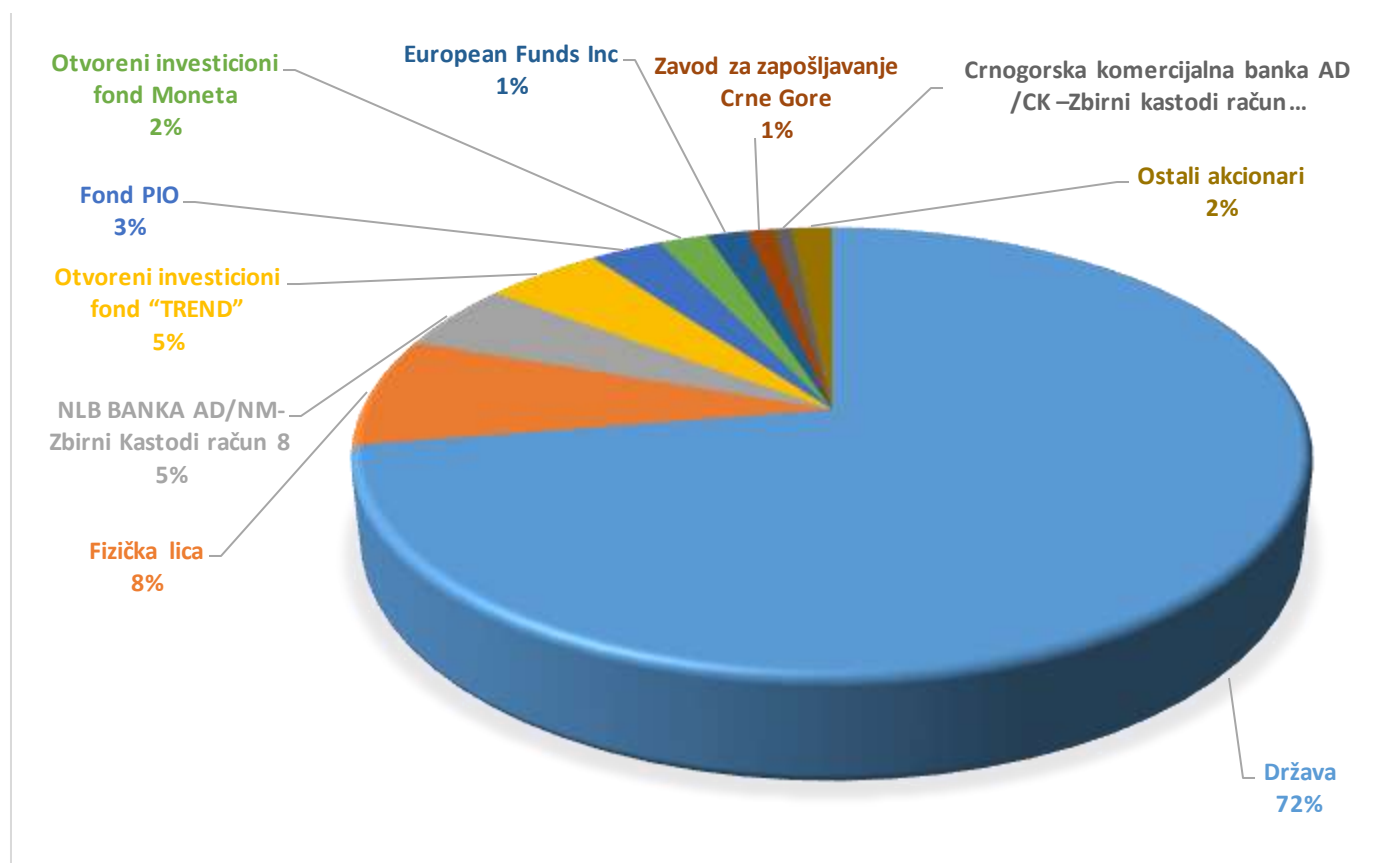
Ime i prezime	Pozicija
1) Mijat Jocović	Predsjednik
2) Milena Ostojić	Član
3) Aleksandar Simonović	Član

3. VLASNIŠTVO I STRUKTURA KAPITALA

Ukupan akcijski kapital Društva na dan 31.12.2023. godine, po podacima iz CKDD, iznosi 439.663.126 € i podijeljen je na 157.638.774 akcija, nominalne vrijednosti 2,78905446338 € po akciji, gdje Država Crna Gora kao većinski vlasnik ima 114.201.201 akcija, što čini 72,4449 % od ukupnog akcijskog kapitala.

Tabela broj 1: Vlasnička struktura na dan 31.12.2023. godine:

R.br.	Naziv	
1	Država	72,44%
2	Fizička lica	7,91%
3	NLB BANKA AD/NM-Zbirni Kastodi račun 8	4,92%
4	Otvoreni investicioni fond "TREND"	4,75%
5	Fond PIO	2,91%
6	Otvoreni investicioni fond Moneta	1,99%
7	European Funds Inc	1,60%
8	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	1,16%
9	Crnogorska komercijalna banka AD/CK – Zbirni kastodi račun	0,69%
10	Ostali akcionari	1,63%
Ukupno:		100,00%

Kako navedena pravna lica i ostali akcionari imaju udjele u našem Društvu, tako i naše Društvo posjeduje akcije u NLB banci AD Podgorica, gdje imamo 53 akcije i u Hipotekarnoj banci AD Podgorica, gdje imamo 29.769 akcija.

4. OBRAZLOŽENJE POSLOVANJA ZA 2023. GODINU

Na kraju 2023. godine, Željeznička infrastruktura Crne Gore ostvarila je negativan finansijski rezultat, u iznosu od (-939.050) €.

Tabela broj 2: Prikaz ostvarenog finansijskog rezultata za 2023. godinu sa uporednim podacima prethodne godine

Naziv računa	2023.	2022.	Index
1	2	3	4=2/3*100
UKUPNI PRIHODI	20.175.305	18.312.097	110
UKUPNI RASHODI	21.114.356	17.922.258	118
NETO REZULTAT	-939.050	389.839	-241

Ukupni prihodi za 2023. godinu iznose 20.175.305 € i isti su veći za 10 %, odnosno za 1.863.208 €, u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 18.312.097 €.

Ukupni rashodi za 2023. godinu iznose 21.114.894 € i isti su veći za 18 %, odnosno veći su za 3.192.098 €, u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 17.922.258 €.

Ostvareni negativni finansijski rezultat za period januar - decembar 2023. godine u iznosu od (-939.050) €, je nastao usled većeg ostvarenja ukupnih rashoda u odnosu na ostvarene ukupne prihode. Naime, ostvareni rezultat direktno je vezan za sredstva po osnovu Programa za tekuće održavanje željezničke infrastrukture.

Tabela broj 3: Prikaz ostvarenog finansijskog rezultata za 2023. godinu, u odnosu na Plan za 2023. godinu

Naziv računa	2023.	Plan za 2023.	Index
1	2	3	2/3*100
UKUPNI PRIHODI	20.175.305	19.611.700	103
UKUPNI RASHODI	21.114.356	20.630.082	102
NETO REZULTAT	-939.050	-1.018.382	92

Naime, posmatrajući ostvareni rezultat u iznosu od (-939.050) €, u odnosu na finansijski Plan za 2023. godinu, gdje je planiran gubitak od (-1.018.382) €, uočavamo da je došlo do odstupanja i smanjenja gubitka za 79.332 €.

Do negativnog rezultata na kraju 2023. godine, došlo je usled korekcije početnog stanja 2023. godine, na osnovu revizorskog izvještaja za 2022. godinu, u kojem je nezavisni revizor dao preporuku za preknjižavanje dijela od 3,9 mil.eura iz 2022. godine (iznos od 2.274.349 €), sa prihoda 640100 - na odložene prihode 495100 (na osnovu novog izvještaja od Sektora za građevinske poslove, kao i Sektora za Elektrotehničke poslove, a odnosi se na pravdanje utroška dopunskih sredstva od 3,9 mil.eura - (detaljno obrazloženje na [strani 12 - stavka 2](#)). Ovo preknjižavanje je jasno prikazano u iskazu o promjenama na kapitalu ([strana broj 30 –stavka 16](#)).

Takođe, na rezultat je uticala nemogućnost naplate potraživanja od povezanih Društava (Montecargo AD, ŽPCG AD i OŽVS AD), koja iznose 90,71 % od ukupnih potraživanja Kupaca. Kada se uporede ukupna potraživanja u iznosu od 3.550.588 € ([strana 20](#)) i ukupne obaveze u iznosu od 2.041.532 € ([strana 21](#)), uočava se razlika od 1.509.056 €, što bi se direktno odrazilo na rezultat poslovanja na šeg Društva.

Strukturno posmatrajući ukupnu Aktivu Društva, može se zapaziti smanjenje učešća Obrtne imovine za 4 % u odnosu na prethodnu 2022. godinu – 2023.: 14.274.193 €, (2022.: 14.841.390 €) – što se vezuje za stanje gotovine na računima i u blagajni, gdje je na 31.12.2023.: 3.839.075 €, (2022.: 6.069.284 €).

Kada je u pitanju Pasiva, koja iznosi 594.308.545 € - može se zapaziti da dugoročna rezervisanja i obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 27.419.196 € i manja su za 13 % u odnosu na dan 31.12.2022. godine, kada su iste iznosile 31.536.900 €. Kratkoročna rezervisanja i obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 12.571.008 € i ista su veća za 3 % u odnosu na dan 31.12.2022. godine, kada su iznosile 12.251.938 €.

Ovim putem prilažemo originalnu preporuku datu od strane Revizorskog odbora u prethodnim godinama:

„Ukoliko se ne opredijele dodatna sredstva iz budžeta, pokušati uz saglasnost Odbora direktora (skupštine akcionara) pronaći alternativne izvore generisanja gotovine - prodaja otpada, i rezervih djelova koje Društvo nema namjeru dalje koristiti u svom poslovanju, ukoliko ukoliko navedeno nije u koliziji sa zakonskom odredbom.“

Pored toga dat je predlog da se poboljša struktura oglašavanja poslovnih prostora duž pruge Bar-Bijelo Polje, gdje bi se izdavanjem svih poslovnih kapaciteta, uz prethodno adekvatno renoviranje istih – postigli značajno bolji finansijski rezultati, pa se nadamo da će novi međunarodni kreditni aranžman namijenjen rekonstrukciji staničnih objekata, uspješno realizovati prethodno navedeno.

5. ANALIZA I OCJENA CJelokUPNOG FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2023. GODINU

1) ANALIZA KRATKOROČNE FINANSIJSKE RAVNOTEŽE – ANALIZA LIKVIDNOSTI NA BAZI KOEFICIJENATA

1. Koeficijent trenutne likvidnosti (ratio novčane likvidnosti)

Koeficijent trenutne likvidnosti (TG 2023.) = gotovina i gotovinski ekvivalenti / kratkoročne obaveze
= 3.839.075 / 12.571.008 = 0,31

Koeficijent trenutne likvidnosti (PG 2022.) = gotovina i gotovinski ekvivalenti / kratkoročne obaveze
= 6.069.284 / 12.251.938 = 0,50

Obrazloženje: Preduzeće je likvidno na dan mjerenja likvidnosti, ako ovaj koeficijent iznosi najmanje 1 ili više od 1. Svaki euro kratkoročnih obaveza pokriven je sa 0,31 eura novčanih sredstava u 2023. godini i 0,50 eura u 2022. godini. Raspoloživa gotovina nije dovoljna za pokrivanje kratkoročnih obaveza (likvidnost preduzeća je ugrožena).

2. Koeficijent ubrzane (rigorozne) likvidnosti

Koeficijent ubrzane (rigorozne) likvidnosti (TG 2023.) = (obrtna imovina - zalihe) / kratkoročne obaveze
= (14.274.193 – 4.014.564) / 12.571.008 = 0,816134199

Koeficijent ubrzane (rigorozne) likvidnosti (PG 2022.) = (obrtna imovina - zalihe) / kratkoročne obaveze
= (14.841.390 – 3.395.197) / 12.251.938 = 0,934235392

Obrazloženje: Preduzeće je likvidno na dan mjerenja likvidnosti, ako ovaj koeficijent iznosi najmanje 1 ili više od 1, što odgovara pravilu finansiranja 1:1 („Quick-Ratio“ ili „Acid-test“). Koeficijent ubrzane likvidnosti u tekućoj godini (0,816134199) i prethodnoj godini (0,934235392), je manji od 1, što znači da preduzeće nije bilo u mogućnosti da izmiruje obaveze u roku dospeća (likvidnost preduzeća je ugrožena).

3. Koeficijent tekuće (opšte) likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti (TG 2023.) = obrtna imovina / kratkoročne obaveze = 14.274.193 / 12.571.008 = 1,135485176

Koeficijent tekuće likvidnosti (PG 2022.) = obrtna imovina / kratkoročne obaveze = 14.841.390 / 12.251.938 = 1,2113505

Obrazloženje: Preduzeće je likvidno na dan mjerenja likvidnosti, ako ovaj koeficijent iznosi 2 ili više od 2, što odgovara pravilu finansiranja 2:1 („Curent-Ratio“). Koeficijent tekuće likvidnosti u tekućoj godini (1,135485176) i prethodnoj godini (1,2113505), je manji od 2, pa se može zaključiti da je likvidnost preduzeća ugrožena.

2) ANALIZA DUGOROČNE FINANSIJSKE RAVNOTEŽE - PREKO NETO OBRITNOG FONDA

Neto obrtni fond se definiše kao razlika između dugoročnih izvora finansiranja (dugoročne obaveze i sopstveni kapital) i stalnih sredstava.

Analiza neto obrtnog fonda		TG 2023.	PG 2022.
1.	Dugoročni izvori finansiranja	537.968.772	545.273.250
1.a	Dugoročne obaveze	27.419.196	31.536.900
1.b	Kapital	510.549.576	513.736.350
2.	Stalna imovina	580.020.652	586.600.300
1 – 2	Neto obrtni fond	-42.051.880	-41.327.050

Negativan neto obrtni fond označava teške poremećaje u poslovanju preduzeća, a kada je izračunati obrtni fond negativan, ne računa se procenat pokrivanja stalnih zaliha obrtnim fondom.

1. ANALIZA ZADUŽENOSTI

Zaduženost (finansijski leveridž) iskazuje koliko na svaki euro kapitala otpada eura dugova.

Koeficijent zaduženosti (TG 2023.) = ukupne obaveze / kapital = 39.990.204 / 510.549.576 = 0,078327759

Koeficijent zaduženosti (PG 2022.) = ukupne obaveze / kapital = 43.788.837 / 513.736.350 = 0,085236011

Napomena: Ukupne obaveze (dugovi) = dugoročne obaveze + kratkoročne obaveze

Obrazloženje: Posmatrano preduzeće je smanjilo svoju zaduženost u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu. Na 1 euro sopstvenog kapitala, dugovi iznose 0,078327759 eura tekuće godine, odnosno 0,085236011 eura prethodne godine.

2. ANALIZA SOLVENTNOSTI

Solventnost (likvidnost na dugi rok) označava sposobnost preduzeća da plati sve ukupne dugove (obaveze) ne o roku njihovog dospeća, već kat-tad, makar iz stečajne, odnosno likvidacione mase. Preduzeće je solventno ako je koeficijent solventnosti najmanje 1 ili više od 1 (≥ 1), a ako je koeficijent solventnosti manji od 1 (< 1) preduzeće je nesolventno (insolventno).

Koeficijent solventnosti (TG 2023.) = imovina / ukupne obaveze = 580.020.652 / 39.990.204 = 14,50406837

Koeficijent solventnosti (PG 2022.) = imovina / ukupne obaveze = 586.600.300 / 43.788.837 = 13,39611507

Obrazloženje: Društvo je solventno u oba posmatrana perioda. Međutim, solventnost je bolja u tekućoj godini.

6. ANALIZA PRIHODA ZA 2023. GODINU

Ukupni prihodi za 2023. godinu iznose 20.175.305 € i isti su veći za 10 %, odnosno za 1.863.208 €, u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 18.312.097 €.

Tabela broj 4: Tabela prikaz prihoda po vrstama za 2023. godine sa uporednim podacima za 2022. godinu

Naziv računa	2023.	2022.	Index
1	2	3	4=2/3*100
POSLOVNI PRIHODI	20.171.091	17.997.790	112
FINANSIJSKI PRIHODI	4.214	314.307	1
UKUPNI PRIHODI	20.175.305	18.312.097	110

Tabela 5: Prikaz strukture prihoda za period januar – decembar 2023. godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu

Broj računa	Naziv računa	2023.	2022.	Index
1	2	3	4	5=3/4*100
6	UKUPNI PRIHODI (1+2+3+4)	20.175.305	18.312.097	110
61	1. PRIHODI OD PRODAJE	69.085	111.218	62
6120	Prihod od prodaje proizvoda (materijala)	36.011	0	
6122	Prihod od prodaje usluga	33.074	111.218	30
64+65	2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	19.922.904	17.603.329	113
640100	Po Programu Održavanje željezničke infrastrukture-Budžet	11.715.762	8.774.349	134
640101	Prihod od Vlade-subvencije (kreditni)	4.995.973	5.108.888	98
640300	Prihodi od donacija (projekti)	732.467	1.032.034	71
650001	Prihod od stanarine	9.532	9.671	99
650002	Prihod od zakupa zemljišta i poslovnog prostora	159.396	143.557	111
650003	Zakup elektro i telekomunikacionih instalacija	687.151	687.151	100
650004	Prihod po osnovu prefakturisanja drugim licima	67.094	51.462	130
650005+650006	Prihod od prefakturisanja usluga operaterima - ŽPCG, Montecargo	742.868	828.990	90
650007+650008+650009	Prihod od korišćenja infrastrukture - trase ŽPCG, Montecargo	796.849	889.724	90
650200	Prihod od zakupa transportnih sredstava	6.300	3.080	205
659002	Prihod od povraćenog polovnog materijala	5.107	69.187	7
650000+659001+659003+659007	Ostali nepomenuti prihodi	4.404	5.234	84
66	3. FINANSIJSKI PRIHODI	4.214	314.307	1
67	4. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA	179.102	283.244	63
670	Dobici od prodaje osnovnih sredstava		236	0
674	Viškovi			
675	Naplaćena otpisana potraživanja	166	277.344	0
677	Priliv od smanjenja obaveza	16.272	31	52.883
679	Naknada štete	162.664	5.633	2.888
6 - 66	POSLOVNI PRIHODI	20.171.091	17.997.790	112

Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu od 20.175.305 €, na prihode koji predstavljaju čisto računovodstvenu kategoriju se odnosi 1.542.429 € (7,65 % od ukupno ostvarenih prihoda), a u pitanju su bilansne pozicije koje se pojavljuju i na strani prihoda i na strani rashoda, odnosno ne očekuje se priliv sredstava po navedenim pozicijama i to su:

- 1) (640300) prihod od donacija** u iznosu od 732.467 € – nenovčana/imovinska davanja od strane EU fondova, koja se prikazuju kao razgraničene donacije i koja se amortizuju u toku korisnog vijeka trajanja imovine, a iznosi amortizacije se evidentiraju kao ostali poslovni prihodi tokom trajanja doniranih osnovnih sredstava
- 2) (650004) prihod po osnovu prefakturisanja drugim licima** u iznosu od 67.094 € i
- 3) (650005+650006) prihod od prefakturisanja usluga operaterima - ŽPCG, Montecargo** u iznosu od 742.868 €.

➤ **Strukturu Poslovnih prihoda u iznosu od 20.171.091 € čine sledeće vrste Prihoda:**

1) 61: Prihodi od prodaje

- odnosi se na prihod po osnovu angažovanja vagona i radne snage drugim firmama, kao i prodaje polovnog materijala. Za posmatrani period pomenuti prihod je iznosio 69.085 €, što je za 38 % manje, odnosno za 42.132 € u odnosu na prethodnu 2022. godinu, kada je iznosio 111.218 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,34 %. (2022: 0,62 %). Veoma je važno istaći, da je na osnovu preporuke revizorskog odbora, Služba za računovodstvene poslove, više puta sugerisala u toku 2023. godine, da se povećaju prihodi iz sopstvenih izvora - kao što je prodaja polovnog građevinskog i elektrotehničkog materijala, koji se nalazi u magacinima.

2) 640100: Prihod po Programu tekućeg održavanja željezničke infrastrukture (Budžet)

- na kraju 2023. godine iznosi 11.715.762 € i isti je u odnosu na prethodnu godinu veći za 34 %, odnosno za 2.941.413 €, kada je iznosio 8.774.349 €. Takođe, na ovom kontu 640100 u toku 2023. godine, se na kraju svakog meseca prenosio i opravdani utrošeni iznos po Anexu od 3,9 mil.eura, sa konta odloženih prihoda 495100 (za 2023. utrošeno je 1.717.671,17 €, dok se iznos za 2024. godinu od 2.223.527,83 € i dalje nalazi na kontu odloženih prihoda 495100). Pojašnjavamo da je na osnovu revizorskog izvještaja za 2022. godinu, došlo do preknjižavanje dijela od 3,9 mil.eura iz 2022. godine (iznos od 2.274.349 €), pod početnim datumom 2023. godine - na odložene prihode 495100 (na osnovu novog izvještaja od Sektora za građevinske poslove, kao i Sektora za Elektrotehničke poslove, a odnosi se na pravdanje utroška dopunskih sredstva od 3,9 mil.eura - strana 3 Revizorskog izvještaja za 2022. godinu (dio je u nastavku niže). Ovo preknjižavanje je jasno prikazano u iskazu o promjenama na kapitalu ([strana 30 – stavka 16](#)). Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 58,08 % (2022: 48,75 %).

Prihod po Programu održavanja željezničke infrastrukture (Budžet)

Društvo u Napomeni br.4 (640100) Prihod po Programu održavanja željezničke infrastrukture (Budžet) obelodanjuje da prihod po programu održavanja željezničke infrastrukture (Budžet) na kraju 2022. godine iznosi 8.774.349 € i isti je u odnosu na prethodnu godinu veći za 41 %, odnosno za 2.546.349 €. Budžetom Crne Gore za 2022. godinu, opredijeljen je iznos od 6,5 mil. eura na godišnjem nivou, po Programu za tekuće održavanje željezničke infrastrukture. Međutim, zbog nemogućnosti Društva da redovno finansira svoje tekuće obaveze, uprava je bila prinuđena da pored opredijeljenih 6,5 mil. eura za 2022. godinu, uputi zahtjev za urgentnu nabavku materijala i opreme za održavanje pruga i postrojenja i na osnovu toga je Vlada Crne Gore Zaključkom od 30.11.2022. godine - uplatila dodatna sredstva u iznosu od 3.941.199 mil. eura, od koji se dio od 2.274.349 utrošio u 2022. godini, a ostatak od 1.666.850 €, prenio preko odloženih prihoda (495) u 2023. godinu.

Po osnovu navedenog zaključka, Uprava za željeznice i Željeznička infrastruktura Crne Gore, sačinili su Anex ugovora o tekućem održavanju javne infrastrukture, broj 17023 od 21.12.2022. godine. Predmet Anexa je nabavka materijala, rezervnih djelova i opreme i izvođenje radova navedenih u Prilogu 1 Anexa.

Uvidom u specifikaciju Anexa ugovora ustanovljeno je da se stavke odnose na tekuće održavanje javne infrastrukture koje je predviđeno za 2023. godinu. S toga, po našem mišljenju, Društvo je i iznos od 2.274.349 eura trebalo knjigovodstveno da evidentira na računima grupe 49 - Pasivna vremenska razgraničenja za unaprijed naplaćene, odnosno, obračunate prihode i troškove, u skladu sa odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Ovom prilikom želimo ukazati i na problem neredovnog uplaćivanja novčanih sredstva po Programu tekućeg održavanja željezničke infrastrukture Crne Gore, gdje je za 2023. godinu prva uplata realizovana tek 30.3.2023. godine, što jasno govori o našem otežanom poslovanju. Uplate za 2023. godinu po ovom osnovu, smo hronološki prikazali u tabeli niže.

Tabela broj 6: Uplate od Vlade za 2023. godinu

Datum knjiženja	Br. dokumenta	Opis	Iznos potraživanja
30.3.2023	NLB23-061	Potraživanje od Vlade po programu	668.690,37
30.3.2023	NLB23-061	Potraživanje od Vlade po programu	617.912,25
26.5.2023	NLB23-098	Potraživanje od Vlade po programu	580.211,15
26.6.2023	NLB23-121	Potraživanje od Vlade po programu	818.617,56
21.7.2023	NLB23-139	Potraživanje od Vlade po programu	1.079.553,01
25.08.2023	NLB23-163	Potraživanje od Vlade po programu	949.376,10
10.10.2023	NLB23-195	Potraživanje od Vlade po programu	776.297,85
27.10.2023	NLB23-208	Potraživanje od Vlade po programu	869.623,38
28.11.2023	NLB23-228	Potraživanje od Vlade po programu	824.124,71
14.12.2023	NLB23-240	Potraživanje od Vlade po programu	1.125.701,46
26.12.2023	NLB23-248	Potraživanje od Vlade po programu	1.041.354,17
27.12.2023	NLB23-249	Potraživanje od Vlade po programu	646.629,24
Ukupno:			9.998.091,25

Važno je istaći - da se unazad godinama zanemaruje bitna činjenica da se kroz Program tekućeg održavanja uključuju i zarade zaposlenih. Dakle, ako uzmemo u obzir da je Budžetom Crne Gore za 2023. godinu po Programu tekućeg održavanja željezničke infrastrukture Crne Gore, opredijeljen iznos od 10 mil.eura na godišnjem nivou (od čega je na kraju 2023. godine uplaćeno 9.998.091,25 €), a da su same bruto zarade iznosile su 8.249.059 €, onda dolazimo do zaključka da bi za održavanje željezničke pruge, trebalo koristiti samo veoma mali dio od 1.749.032,16 €. Međutim, naše Društvo u cilju sigurnosti i bezbjednosti željezničke pruge isključivo isplaćuje neto zarade zaposlenim (sa manjim mjesečnim uplatama prema Poreskoj upravi – shodno mogućnostima i raspoloživosti finansijskih sredstava), koje iznose cca 5 mil.eura, kako bi se što više sredstava koristilo za održavanje pruge. Da prethodno navedena budžetska sredstva nijesu dovoljna za uređno servisiranje prispjelih obaveza, govori upravo podatak, da zbog prethodno navedenog - u ovom trenutku naše Društvo ima dug u iznosu od cca 5 mil.eura po osnovu poreza i doprinosa na zarade. Po našem mišljenju, a što je potvrđeno kroz dosadašnje poslovanje, sredstva koja su se opredjeljivala Budžetom Crne Gore za naše Društvo u prethodnim godinama, nijesu ni približno dovoljna za nesmetano funkcionisanje Društva i realizaciju obaveza, koje proističu iz redovnog poslovanja. Imajući u vidu sve aspekte poslovanja, našem Društvu su potrebna sredstva iz Budžeta u iznosu od cca 26 mil.eura, kako bismo izmirili sve nagomilane obaveze iz ranijih godina – što smo vrlo detaljno objasnili i u Zahtjevu za odobrenje finansijskih sredstava za tekuće održavanje željezničke pruge, za 2023. godinu.

Tabela 7: Pregled uplata iz Budžeta – po osnovu tekućeg održavanja željezničke infrastrukture za period 2009-2024. godine

Godina	Odobreno Budžetom	Dodatna sredstva	Uplaćena sredstva na kraju godine
2009.	9.700.000		9.700.000
2010.	9.600.000		9.600.000
2011.	8.400.000		8.300.000
2012.	7.500.000		7.225.000
2013.	6.800.000		6.800.000
2014.	6.700.000		6.724.825
2015.	6.700.000		6.700.000
2016.	6.800.000		6.800.000
2017.	6.800.000		6.800.000
2018.	6.800.000		6.800.000
2019.	6.900.000		6.900.000
2020.	6.900.000		5.175.000
2021.	6.228.000		6.228.000
2022.	6.500.000	3.941.199	8.774.349
2023.	10.000.000	potrošeno od 3.941.199 u 2023. =1.717.671,17	9.998.091
2024.	10.000.000	preinjeto od 3.941.199 u 2024. =2.223.527.83	

3) 640101: Prihod iz Budžeta po osnovu otplate međunarodnih Kredita

- na kraju 2023. godine iznosi 4.995.973 € i isti je u odnosu na prethodnu godinu manji za 2 %, odnosno za 112.916 €, kada je iznosio 5.108.888 €.

Prihod od Vlade za 2023. godinu u iznosu 4.995.973 € je dat u svrhu otplate kredita:

- Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj – Ugovor br. 40344 od 11.12.2009. godine,
- Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj – Ugovor br. 37232 od 06.04.2009. godine,
- Kredit Evropske investicione banke – Ugovor br. 25980 od 03.01.2011. godine,
- Kredit Evropske investicione banke – Ugovor br. 85597 od 20.03.2017. godine.

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita knjižimo u klasi 4150, dok obaveze po osnovu kratkoročnih kredita u klasi 4240. Ističemo, da se investicije u toku (klasa 0270), finansiraju po 2 osnova i upravo jednim dijelom iz Kredita, a drugim dijelom iz Donacija EU fondova. Isplata Kredita je odobrena našem Društvu Budžetom Crne Gore, po osnovu plaćanja obaveza prema Međunarodnim Kreditorima EIB i EBRD - na poziciji 431, Ostali transferi institucijama. U Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore, stoji da se konto 431, odnosi na zahtjeve za plaćanje bez odgo varajućeg činjenja protivusluge. U periodu 2016-2023. godine od strane Države Crne Gore, ovom Društvu za plaćanje međunarodnih kreditnih obaveza uplaćen iznos od 31.906.199 €, a s obzirom da se do kraja prethodnih godina - nije donosio Zaključak Vlade po osnovu protivusluga, Društvo je pomuneta sredstva knjižilo na konto prihoda (u klasi 640), kao što je bilo i ranijih godina, po osnovu međunarodnih kredita i na osnovu Dopisa Ministarstva finansija broj 11070 od 20.12.2023. godine, koji je priložen u nastavku.

Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 24,77 % (2022: 28,39 %).

Detaljan pregled i stanje međunarodnih kredita nalazi se na [strani 22](#).

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD

Broj: 11070

Podgorica, 20.12.2023. god.

**Ministarstvo
finansija**

Br: 02-01-430/23-8435/1

Crna Gora

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

Donesijeno: 10.11.2023				
Šifra ministarstva	Šifra ministarstva	Šifra ministarstva	Šifra ministarstva	Šifra ministarstva
01-344/23-286/2				

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 13.12.2023. godine

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

- n/r ministra, g-dina Filipa Radulovića -

Poštovani,

Ministarstvu finansija obratili ste se aktom broj: 01-344/23-286/1 od 15. 11. 2023. godine, povodom dopisa Željezničke infrastrukture Crne Gore AD Podgorica (ŽICG), broj: 9177 od 25. 10. 2023. godine, a u vezi sa pitanjem dokapitalizacije sredstava uplaćenih po osnovu rata za otplatu međunarodnih kredita Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica u 2022. godini.

U vezi sa navedenim, Ministarstvo kapitalnih investicija obratilo se Ministarstvu finansija dopisom broj: 05-344/23-2532/2 od 09. 03. 2023. godine, povodom uplate kreditnih sredstava Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica za 2022. godinu, te navodi da je mišljenja da pomenuta sredstva nijesu bespovratna i da će se ove uplate konvertovati u akcijski kapital ŽICG i time uvećati vlasništvo države u ovom privrednom društvu. Naime, imajući u vidu da ŽICG nije bila u mogućnosti da iz sopstvenih sredstava otplaćuje rate za međunarodne kredite u 2022. godini, a za koje je Vlada Crne Gore izdala garancije, Uprava za željeznice je u 2022. godini uplatila ŽICG iznos od 5.108.888,00 €, sa Programa 17 019, Potprograma 17 019 008, Aktivnosti: 17 019 008 001, sa izdatka 4319 - Ostali transferi institucijama, pri čemu je na ovakav način isplate Agencija za zaštitu konkurencije dala pozitivno mišljenje, kao i da je u pogledu pozicije za isplatu ispoštovana preporuka Državne revizorske institucije.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija dalo je mišljenje broj: 02-01-430/23-1973 od 06. 04. 2023. godine u kojem dijeli stav Ministarstva kapitalnih investicija i mišljenja je da bi trebalo pokrenuti postupak proporcionalnog uvećanja vlasništva države u Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD Podgorica.

Uvidom u dostavljeni akt, navedeno je da je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva mišljenja da pomenuta sredstva nijesu bespovratna i da će se ove uplate konvertovati u akcijski kapital Željezničke infrastrukture Crne Gore AD Podgorica i na taj način uvećati vlasništvo Države u ovom privrednom društvu, kao i da navedena sredstva treba da imaju isti tretman knjiženja u poslovnim knjigama Društva, kao i prethodnih godina, do donošenja zaključka Vlade.

Shodno navedenom, obavještavamo Vas da je Ministarstvo finansija saglasno sa mišljenjem Ministarstva saobraćaja i pomorstva odnosno ostajemo pri stavu iznijetom u dopisu broj: 02-01-430/23-1973 od 06. 04. 2023. godine. Takođe, smatramo da je potrebno da Vlada Crne Gore usvoji zaključak kojim bi se i formalno donijela odluka da predmetna sredstva nijesu bespovratna te da će se ovakve uplate konvertovati u akcijski kapital i na taj način uvećati vlasništvo Države u ovom privrednom društvu. Donošenje ovakvog zaključka Vlade Crne Gore bi automatski značilo i stvaranje obaveze u bilansima Društva. S tim u vezi, knjiženje pomenutih sredstva u poslovnim knjigama Društva je potrebno izvršiti shodno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, ali smo i stava da je ove informacije potrebno objelodaniti u napomenama uz finansijske iskaze za 2023. godinu kao i u izvještaju menadžmenta za 2023. godinu.

S poštovanjem,

4) 640300: Prihodi od Donacija (za Projekte)

- predstavlja čisto računovodstvenu kategoriju, jer je u pitanju bilansna pozicija, koja se pojavljuje i na strani prihoda i na strani rashoda, odnosno ne očekuje se priliv sredstava po navedenoj poziciji. Prihod od Donacija u iznosu od 732.467 € na kraju 2023. godine, je manji za 29 %, odnosno 299.567 €, u odnosu na uporedni period prethodne godine, kada je isti iznosio 1.032.034 €. Ovi prihodi predstavljaju nenovčana, nematerijalna/imovinska davanja od strane EU fondova, koja se prikazuju, kao razgraničene donacije i koja se amortizuju u toku korisnog vijeka trajanja imovine. Ove odložene prihode po osnovu primljenih donacija knjižimo u klasi 4950. Takođe, ova nematerijalna ulaganja, se najvećim dijelom odnose na projektnu dokumentaciju, koja se odnosi na remont pruge. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od dana nabavke, kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, odnosno fer vrijednost umanjena za preostalu vrijednost. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 3,63 % (2022: 5,73 %).

5) 650001: Prihod od stanarine

- odnosi se na izdavanje stanova u vlasništvu Željezničke infrastrukture Crne Gore, sa ugovorenim mjesečnim iznosom za zaposlene u našem Društvu. Cijena zakupa korisnicima stanova, utvrđena je Odlukom Odbora Direktora 870/7 od 3.2.2014. godine. Prihod po ovom osnovu na 31.12.2023. godine je 9.532 € i manji je za 1 %, odnosno za 139 €, u odnosu na uporedni period prethodne 2022. godine, kada je iznosio 9.671 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,05 % (2022: 0,05 %).

6) 650002: Prihod od zakupa zemljišta i poslovnog prostora

- odnosi se na zakup poslovnih objekata u stanicama po gradovima - duž pruge željezničke infrastrukture. Cijene zakupa zemljišta i poslovnog prostora se određuje na osnovu Odluke o visini mjesečne naknade za pomenuti prihod ("Sl. list CG", broj 047/14, 008/16, 059/19 i 044/20). Prihod od zakupa zemljišta i poslovnog prostora na kraju 2023. godine je iznosio 159.396 €, što je za 11 % više, odnosno za 15.839 €, u odnosu na prethodnu 2022. godinu, kada je iznosio 143.557 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,79 % (2022: 0,80 %).

Tabela broj 8: Prihod od zakupa zemljišta i poslovnog prostora za 2023. godinu

Zakupac	PRIHOD (iznos bez PDV-a)	Fakturisano (iznos sa PDV-om)	Naplaćeno	Ostatak	Procenat naplate
I-XII/23					
Stanica Bar-Sutomore					
Mami Dekor Bar	2.640,00	3.194,40	2.078,56	1.115,84	65,07%
Medenica Stanojka	1.800,00	2.178,00	2.178,00	0,00	100,00%
Clio auto škola	1.200,00	1.452,00	1.331,00	121,00	91,67%
Montenegro Pekara	720,00	871,20	871,20	0,00	100,00%
Danilo Jovović	3.600,00	4.356,00	726,00	3.630,00	16,67%
Minis MNE	4.200,00	5.082,00	5.082,00	0,00	100,00%
Daki comerc	3.240,00	3.920,40	3.433,98	486,42	87,59%
Auto škola Le man	1.200,00	1.452,00	1.452,00	0,00	100,00%
Auto škola Vozač	1.200,00	1.452,00	1.331,00	121,00	91,67%
Auto škola Stefan	1.200,00	1.452,00	1.331,00	121,00	91,67%
Srđan Vuksanović	6.080,00	7.356,80	5.251,40	2.105,40	71,38%
Đukić Miodrag	468,33	566,68	363,00	203,68	64,06%
Limarija Rodić	2.720,00	3.291,20	1.056,20	2.235,00	32,09%
Konoba Galija	1.350,00	1.633,50	1.633,50	0,00	100,00%
Σ	31.618,33	38.258,18	28.118,84	10.139,34	73,50%
Stanica Bijelo Polje					
Agromehanika	3.168,00	3.833,28	3.833,28	0,00	100,00%
Σ	3.168,00	3.833,28	3.833,28	0,00	100,00%
Stanica Danilovgrad					
Obrad Jovović	1.065,00	1.288,65	650,00	638,65	50,44%
Doo Lokomotiva	2.160,00	2.613,60	2.395,80	217,80	91,67%
Σ	3.225,00	3.902,25	3.045,80	856,45	78,05%
Stanica Kolašin					
Power AB-GROUP	253,56	306,81	230,08	76,73	74,99%
Slavko Bulatović	1.980,00	2.395,80	240,00	2.155,80	10,02%
Σ	2.233,56	2.702,61	470,08	2.232,53	17,39%
Stanica Mojkovac					
Kruščić Mojkovac	1.860,00	2.250,60	1.875,50	375,10	83,33%
Tomont	3.534,00	4.276,14	1.770,34	2.505,80	41,40%
Σ	5.394,00	6.526,74	3.645,84	2.880,90	55,86%
Stanica Nikšić					
Delux doo	780,80	944,77	401,81	542,96	42,53%
Radovan Koprivica	3.955,20	4.785,79	4.785,79	0,00	100,00%
Σ	4.736,00	5.730,56	5.187,60	542,96	90,53%

Stanica Podgorica					
Bel doo	1.800,00	2.178,00	1.633,50	544,50	75,00%
Dalas PG	582,84	705,24	646,47	58,77	91,67%
Euro dom	340,20	411,64	343,04	68,60	83,33%
OŽVS	9.006,00	10.897,26	0,00	10.897,26	0,00%
Tobacco S press	7.435,00	8.996,35	8.415,55	580,80	93,54%
Telenor (ONE)	2.400,00	2.904,00	2.178,00	726,00	75,00%
Plam inžinjering	864,00	1.045,44	958,32	87,12	91,67%
M-tel	26.236,80	31.746,53	27.444,97	4.301,56	86,45%
MONTECARGO	21.074,52	25.500,17	0,00	25.500,17	0,00%
ŽPCG	15.305,28	18.519,39	10.802,96	7.716,43	58,33%
Crnogorski telekom AD	6.960,00	8.421,60	7.018,00	1.403,60	83,33%
Auto škola Bolid	1.200,00	1.452,00	1.089,00	363,00	75,00%
Bratislav Milenović	900,00	1.089,00	726,00	363,00	66,67%
Auto škola GO Smart	720,00	871,20	871,20	0,00	100,00%
Auto škola Viktorija	720,00	871,20	798,60	72,60	91,67%
16.februar	2.500,00	3.025,00	3.025,00	0,00	100,00%
Auto škola Fleš	1.200,00	1.452,00	1.331,00	121,00	91,67%
Auto moto Stanić	561,60	679,54	679,54	0,00	100,00%
Auto škola Tehnomobil	1.560,00	1.887,60	945,60	942,00	50,10%
Nikola Kuč	260,00	314,60	314,60	0,00	100,00%
Auto škola Start	840,00	1.016,40	762,30	254,10	75,00%
Auto škola Laguna	840,00	1.016,40	847,00	169,40	83,33%
Auto škola Full Speed	1.560,00	1.887,60	1.730,30	157,30	91,67%
Auto škola Maks	130,00	157,30	157,30	0,00	100,00%
Auto škola Bojović	1.560,00	1.887,60	1.730,30	157,30	91,67%
Σ	106.556,24	128.933,05	74.448,55	54.484,50	57,74%
Stanica Tuzi					
Albanske željeznice	564,00	682,44	682,44	0,00	100,00%
Carine Albanije	1.355,00	1.639,55	1.639,55	0,00	100,00%
Policija Albanije	546,00	660,66	550,54	110,12	83,33%
Σ	2.465,00	2.982,65	2.872,53	110,12	96,31%
UKUPNO:	159.396,13	192.869,32	121.622,52	71.246,80	63,06%

7) 650003: Prihod po osnovu zakupa elektro i telekomunikacionih instalacija

- za 2023. godinu iznosi 687.151 € i isti je zadržan na istom nivou, u odnosu na uporedni period prethodne godine, kada je bio u istom iznosu od 687.151 €. Pomenuti prihod se ostvaruje na osnovu Odluke Vlade Crne Gore o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta željezničke infrastrukture ("Sl. list CG", broj 047/14, 008/16, 059/19 i 044/20), kojom je utvrđena visina naknade po tom osnovu, kao i naknada za korišćenje poslovnog prostora, regulisana Ugovorom o međusobnim odnosima broj 8781 od 24.3.2016. godine (zaključenog sa MTEL-om d.o.o. Podgorica). Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 3,41% (2022: 3,82%).

Tabela broj 9: Prihod po osnovu zakupa elektro i telekomunikacionih instalacija za 2023. godinu

Zakupac	PRIHOD	Fakturisano	Naplaćeno	Ostatak	Procenat naplate
I-XII /2023					
Crnogorski telekom - OK	218.056,80	263.848,73	241.861,34	21.987,39	92%
Crnogorski telekom - TI	1.663,20	2.012,47	1.844,76	167,71	92%
CEDIS - elektroinstalacije	160.454,40	194.149,82	177.970,67	16.179,15	92%
CEDIS - trafostanice	21.600,00	26.136,00	23.958,00	2.178,00	92%
CEDIS - zemljište	4.800,00	5.808,00	5.324,00	484,00	92%
CEPS - elektroenergetski kablovi	1.939,20	2.346,43	2.346,43	0,00	100%
Cijevna komerc	153,60	185,86	0,00	185,86	0%
Telenor	6.360,00	7.695,60	6.413,00	1.282,60	83%
M - tel - optički kabal	220.968,00	267.371,28	222.809,40	44.561,88	83%
M - tel - optička vlakna	36.000,00	43.560,00	36.360,00	7.200,00	83%
M - tel - optički kabal	6.564,00	7.942,44	6.618,70	1.323,74	83%
M - tel - okiten cijevi	5.400,00	6.534,00	5.445,00	1.089,00	83%
Red commerce-elek.kablovi	3.072,00	3.717,12	2.787,84	929,28	75%
Montecargo-optičko vlakno	120,00	145,20	0,00	145,20	0%
Ukupno:	687.151,20	831.452,95	733.739,14	97.713,81	88,25%

8) 650004: Prihod po osnovu prefakturisanja drugim licima

- odnosi se na iznose po osnovu, distributivne električne energije, vode i ostalih režijskih troškova od strane stanara i zakupaca. Kao što smo već naveli i ovaj prihod predstavlja čistu računovodstvenu kategoriju, jer je u pitanju bilansna pozicija, koja se pojavljuje i na strani prihoda i na strani rashoda. Prihod je na kraju 2023. godine iznosio 67.094 €, što je više za 30 %, odnosno za 15.632 €, u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosio 51.462 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,33% (2022: 0,29%).

9) 650005+650006: Prihod od prefakturisanja usluga operaterima (Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE)

- odnosi se na visoki napon i ostale režijske troškove (telefonske impulse, distributivnu električnu energiju, vodu). Za posmatrani period iznosi 742.868 € i isti je manji za 86.122 €, odnosno za 10 % u odnosu na uporedni period prethodne godine kada je iznosio 828.990 €. Pomenuti prihod nastaje po osnovu prefakturisanja usluga operaterima i takođe je samo računovodstvena kategorija, jer je u pitanju bilansna pozicija, koja se pojavljuje i na strani prihoda i na strani rashoda. Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture, koji se svake godine zaključuje sa Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE, a utvrđen je procentualni iznos potrošnje u visini od 47,5 % za sve operatera, od ukupno iskazane obaveze po računu, koji se našem Društvu ispostavlja od strane EPCG AD-Nikšić, tako da se 95 % obaveze prefakturiše, a ostatak obaveze u visini od 5 % po računu, pripada ŽICG AD-Podgorica. Dakle, prihod od prefakturisanja usluga operaterima, Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE (650005+650006), se u najvećoj mjeri odnosi na visoki napon – u iznosu od 711.114,48 €, kao što je predstavljeno u tabeli niže, dok ostatak režijskih troškova (koji se odnosi na telefonske impulse, distributivnu električnu energiju, vodu), iznosi 31.753 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 3,68 % (2022: 4,61 %)

Tabela broj 10: Prihod od prefakturisanja usluga operaterima (Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE)

Visoki napon	PRIHOD	Fakturisano	Naplaćeno	Ostatak	Procenat naplate
I- XII/2023					
Montecargo AD					
Visoki napon za I/23	28.067,90	33.962,16	33.962,16	0,00	100%
Visoki napon za II/23	28.029,39	33.915,56	33.915,56	0,00	100%
Visoki napon za III/23	26.497,62	32.062,12	0,00	32.062,12	0%
Visoki napon za IV/23	24.810,63	30.020,86	0,00	30.020,86	0%
Visoki napon za V/23	20.588,22	24.911,75	0,00	24.911,75	0%
Visoki napon za VI/23	29.776,24	36.029,25	0,00	36.029,25	0%
Visoki napon za VII/23	36.862,66	44.603,82	0,00	44.603,82	0%
Visoki napon za VIII/23	51.692,40	62.547,80	0,00	62.547,80	0%
Visoki napon za IX/23	39.879,08	48.253,69	0,00	48.253,69	0%
Visoki napon za X/23	31.018,44	37.532,31	0,00	37.532,31	0%
Visoki napon za XI/23	34.447,61	41.681,61	41.681,61	0,00	100%
Visoki napon za XII/23	32.786,21	39.671,31	0,00	39.671,31	0%
Σ	384.456,40	465.192,24	109.559,33	355.632,91	24%
ŽPCG AD					
Visoki napon za I/23	28.065,83	33.959,65	33.959,65	0,00	100%
Visoki napon za II/23	25.142,93	30.422,95	30.422,95	0,00	100%
Visoki napon za III/23	26.904,68	32.554,66	32.554,66	0,00	100%
Visoki napon za IV/23	26.933,54	32.589,58	32.589,58	0,00	100%
Visoki napon za V/23	28.931,11	35.006,64	35.006,64	0,00	100%
Visoki napon za VI/23	27.143,74	32.843,93	32.843,93	0,00	100%
Visoki napon za VII/23	30.250,76	36.603,42	36.603,42	0,00	100%
Visoki napon za VIII/23	32.677,69	39.540,00	39.540,00	0,00	100%
Visoki napon za IX/23	26.808,35	32.438,10	32.438,10	0,00	100%
Visoki napon za X/23	23.527,37	28.468,12	28.468,12	0,00	100%
Visoki napon za XI/23	24.463,26	29.600,54	29.600,54	0,00	100%
Visoki napon za XII/23	25.738,70	31.143,83	0,00	31.143,83	0%
Σ	326.587,96	395.171,43	364.027,59	31.143,84	92%
Kombinovani prevoz MNE					
Visoki napon za IX/23	70,12	84,85	84,85	0,00	100%
Σ	70,12	84,85	84,85	0,00	100%
Ukupno:	711.114,48	860.448,52	473.671,77	386.776,75	55%

10) 650007+650008+650009: Prihod od korišćenja infrastrukture - trase (Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE)

- na kraju 2023. godine iznosi 796.849 € i manji je za 92.876 €, odnosno za 10 % u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosio 889.724 €. Prihodi od korišćenja infrastrukture – trasa, nastaju po osnovu Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture, koji se svake godine zaključuje sa operaterima, na osnovu Izjave o mreži, na koju saglasnost daje Uprava za željeznice. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 3,95 % (2022: 4,94 %).

Tabela broj 11: Prihod od korišćenja infrastrukture - trase (Montecargo AD, ŽPCG AD i Kombinovani prevoz MNE)

Trase	PRIHOD	Fakturisano	Naplaćeno	Ostatak	Procenat naplate
I - XII/2023					
Montecargo AD					
Trase za I/23	52.140,55	63.090,07	0,00	63.090,07	0%
Trase za II/23	51.488,39	62.300,95	0,00	62.300,95	0%
Trase za III/23	46.836,41	56.672,06	0,00	56.672,06	0%
Trase za IV/23	45.473,39	55.022,80	0,00	55.022,80	0%
Trase za V/23	39.703,59	48.041,34	0,00	48.041,34	0%
Trase za VI/23	56.443,33	68.296,43	0,00	68.296,43	0%
Trase za VII/23	60.094,16	72.713,93	0,00	72.713,93	0%
Trase za VIII/23	78.429,06	94.899,16	0,00	94.899,16	0%
Trase za IX/23	73.616,42	89.075,87	0,00	89.075,87	0%
Trase za X/23	60.305,63	72.969,81	0,00	72.969,81	0%
Trase za XI/23	65.978,81	79.834,36	0,00	79.834,36	0%
Trase za XII/23	53.786,78	65.082,00	0,00	65.082,00	0%
Σ	684.296,52	827.998,79	0,00	827.998,79	0%
ŽPCG AD					
Trase za I/23	8.989,35	10.877,11	10.877,11	0,00	100%
Trase za II/23	8.302,90	10.046,51	10.046,51	0,00	100%
Trase za III/23	8.952,77	10.832,85	10.832,85	0,00	100%
Trase za IV/23	9.104,10	11.015,96	11.015,96	0,00	100%
Trase za V/23	9.292,50	11.243,93	11.243,93	0,00	100%
Trase za VI/23	9.708,59	11.747,39	11.061,67	685,72	94%
Trase za VII/23	10.304,61	12.468,58	0,00	12.468,58	0%
Trase za VIII/23	10.515,11	12.723,28	0,00	12.723,28	0%
Trase za IX/23	9.753,06	11.801,20	0,00	11.801,20	0%
Trase za X/23	9.355,01	11.319,56	0,00	11.319,56	0%
Trase za XI/23	8.922,80	10.796,59	0,00	10.796,59	0%
Trase za XII/23	9.102,44	11.013,95	0,00	11.013,95	0%
Σ	112.303,24	135.886,92	65.078,03	70.808,90	48%
Kombinovani prevoz MNE					
Trase za IX/23	249,02	301,31	301,31	0,00	100%
Σ	249,02	301,31	301,31	0,00	100%
Ukupno:	796.848,78	964.187,02	65.379,34	898.807,69	7%

11) 650200: Prihod od zakupa transportnih sredstava

- odnosi se iznajmljivanje vagona za prevoz tucanika (Dopisi 6914, 7384 i 10653). Prihod je na kraju 2023. godine iznosio 6.300 €, što je za 3.220 € više, odnosno za 105 % u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosio 3.080 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,03 % (2022: 0,02 %).

12) 659002: Prihod od povraćenog polovnog materijala

- odnosi se na materijal koji nije utrošen u cjelosti za određene potrebe i koji je vraćen u magacin Društva za dalju namjenu. Prihod je na kraju 2023. godine iznosio 5.107 €, što je za 64.079 € manje, odnosno za 93 % u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosio 69.187 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,03 % (2022: 0,38 %).

13) 650(dio) + 659(dio): Ostali nepomenuti prihodi

- za posmatrani period je u iznosio 4.404 € i manji je za 830 €, u odnosu na prethodnu 2022. godinu, odnosno za 16 %, kada je iznosio 5.234 €, Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,02 % (2022: 0,03 %), a odnosi se na 650000 = 62,40 € - prihod od carinskog terminala, 659001 = 2.341,83 € - prihode po osnovu kazni od strane zaposlenih, koji su zbog nepažnje ili neodgovornosti nanijeli određenu štetu Društvu, 659007 = 2.000 € - prihod od osnovnih sredstava.

14) 67: Ostali prihodi iz poslovanja

- u posmatranom periodu iznose 179.102 €, manji i su za 37 %, odnosno za 104.142 € u odnosu na 2022. godinu kada su iznosili 283.244 €. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Poslovnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,89 % (2022: 1,57 %).

➤ 66: FINANSIJSKI PRIHODI

- na kraju 2023. godine iznosili su 4.214 € i manji su za 99 %, odnosno za 310.093 €, u odnosu na 2022. godinu kada su iznosili 314.307 €. Ovi prihodi se odnose na naplaćene kamate na oročena sredstva. Učešće pomenutog prihoda u ostvarenim Ukupnim prihodima za posmatrani period iznosi 0,02 % (2022: 1,72 %).

7. ANALIZA RASHODA ZA 2023. GODINU

Ukupni rashodi na kraju 2023. godine iznose 21.114.356 € i isti su veći za 18 %, odnosno za 3.192.098 €, u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 17.922.258 €.

Tabela broj 12: Prikaz ostvarenih rashoda za 2023. godinu sa uporednim podacima za 2022. godinu

Naziv računa	2023.	2022.	Index
1	2	3	4=2/3*100
POSLOVNI RASHODI	20.347.470	17.761.607	115
FINANSIJSKI RASHODI	766.886	160.651	477
UKUPNI RASHODI	21.114.356	17.922.258	118

Tabela 13: Prikaz strukture rashoda za period januar – decembar 2023. godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu

Broj računa	Naziv računa	III kvartal 2023.	III kvartal 2022.	Index:
1	2	3	4	5=3/4*100
5	UKUPNI RASHODI (1+2+3+4+5+6+7)	21.114.356	17.922.258	118
50+51	1. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA	2.881.505	2.049.123	141
501900	Nabavna vrijednost prodatog materijala	34.085	243	14.035
5110	Troškovi sirovina I osnovnog materijala	1.290.885	574.081	225
5121	Troškovi kancelarijskog materijala	179	2.294	8
5123	Trošak alata I inventara	83.497	36.213	231
5122+5124	Troškovi rezervnih djelova I ostalog materijala	279.353	163.598	171
513000	Troškovi EE – visoki napon	748.542	827.193	90
513001	Troškovi EE – niski napon	328.576	333.031	99
5131+5133	Troškovi goriva I maziva	116.389	112.471	103
52	2. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	8.249.059	7.006.665	118
5200+526000+526002+529	Neto troškovi zarada, naknada za rada i lični rashodi	6.127.137	5.250.140	117
5207	1/ Troškovi poreza	136.585	71.945	190
tekući promet-potražna: 4520+4530+453300+464001	2/ Troškovi doprinosu za penzije	1.501.930	1.274.362	118
52-neto-tr.poreza-tr.za penzije	3/ Troškovi doprinosu	483.407	410.219	118
53+54(dio)+55	3. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	1.897.570	1.118.243	170
531	Troškovi transportnih usluga	126.268	148.079	85
532	Troškovi usluga održavanja	445.833	172.410	259
549002+545000	Rezervisanja za zaposlene (jubilarne i otpremnine)	135.960	30.082	452
549000	Rezervisanja za sudske sporove	160.129	170.232	94
5502	Troškovi komunalnih usluga	49.456	45.137	110
5509	Troškovi neproizvodnih usluga	584.188	96.779	604
553	Troškovi provizije banaka	30.511	56.553	54
5590	Troškovi sudskih izvršenja	90.128	173.346	52
533+539+5500+5503+5504+551+552+554+555+5599	Ostali troškovi	275.098	225.626	122
540	4. Amortizacija	7.265.661	7.377.425	98
540	Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	7.265.661	7.377.425	98
56	5. FINANSIJSKI RASHODI	766.886	160.651	477
57	6. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	53.675	207.857	26
570	Gubici po osnovu rashodovanja	24.389	156.127	16
574	Manjkovi	2.918	873	334
576+577	Otpis potraživanja i zaliha materijala	4.922	21.777	23
579	Troškovi naknade štete - renta	21.446	29.080	74
58	7. RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA STALNE IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)		2.294	0
5 - 56	POSLOVNI RASHODI	20.347.470	17.761.607	115

➤ **Strukturu Poslovnih rashoda u iznosu od 20.347.314 € čine sledeće vrste rashoda:**

1) 50+51: Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

- na kraju 2023. godine iznosi 2.881.505 € i isti je veća za 832.382 €, odnosno za 41 % u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 2.049.123 €. Učešće pomenutog troška u ostvarenim poslovnim rashodima za posmatrani period iznosi 14,16 % (2022: 11,54 %). U strukturi Nabavne vrijednosti prodate robe i troškova materijala, došlo je do značajnog uvećanja za 3 stavke:

1. 501900 - Nabavna vrijednost prodatog materijala = 34.085 € - polovni materijal koji se vrati u magacin, evidentira se po prosječnoj nabavnoj vrijednosti i takav se unosi na konto 501900, kao direktni trošak, prije eventualne prodaje (prodaja se evidentira u klasi prihoda 6120);
2. 5110 - Troškovi sirovina i osnovnog materijala = 1.290.885 €,
3. 5123 - Trošak alata i inventara = 83.497 €.

2) 52: Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

- na kraju 2023. godine iznose 8.249.059 € i veći su za 1.242.395 €, odnosno za 18 % u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 7.006.665 €. Broj zaposlenih na dan 31.12.2023. godine je 817, prosječna neto zarada u ŽICG AD na kraju 2023. godine iznosi 635,12 €, odnosno, bez uključenih sudskih naknada 632,60 € i ista je manja za 20,12 % u odnosu na prosječnu zaradu u Državi - koja je na kraju 2023. godine iznosila 791,92 €. Učešće troškova zarada u ostvarenim poslovnim rashodima za posmatrani period iznosi 40,54 % (2022: 39,45 %).

3) 53+54 (dio) + 55: Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

- iznose 1.897.570 € i isti su veći za 779.327 €, odnosno za 70 % u odnosu na uporedni period prethodne godine, kada su iznosili 1.118.243 €. Učešće pomenutog troška u ostvarenim poslovnim rashodima za posmatrani period iznosi 9,33 % (2022: 6,30 %). U strukturi Ostalih troškova poslovanja došlo je do značajnog uvećanja za 3 stavke;

1. 532 - Troškovi usluga održavanja = 445.833 €;
2. 549002+545000 - Rezervisanja za zaposlene (jubilarne i otpremnine) = 135.960 € - odnose na rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršena u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 - Beneficije zaposlenima. Knjigovodstveno evidentiranje troškova rezervisanja izvršeno je na osnovu elaborata koji je sačinio aktuar;
3. 5509 - Troškovi neproizvodnih usluga = 584.188 €, koje čine:
 - 1) 550900 – Troškovi uređenja prostora = 491,70 €,
 - 2) 550901 – Trošak za potrebe stručnog usavršavanja radnika = 54.097,88 €,
 - 3) 550902 – Troškovi za stručnu literaturu = 1.083,06 €,
 - 4) 550903 – Troškovi za nepomenute usluge = 73.611,66 € - naknade za zaštitu životne sredine, takse za Službeni list Crne Gore, Izvod iz CRPS-a, angažovanje viljuškara i ostalo,
 - 5) 550907 – Ostali nepomenuti materijalni troškovi = 450.560,00 € (odnose se na materijalnu pomoć zaposlenim, gdje je pored ustaljenih novčanih pomoći i davanja (kao što je recimo 8. mart i slično) - usled kašnjenja usvajanja Kolektivnog ugovora, Odbor direktora donio Odluku da se isplati jednokratna novčana pomoć zaposlenim za januar, februar i mart),
 - 6) 550908 – Troškovi plaćenih naknada državnim institucijama = 4.343,98 €.

4) 54: Trošak amortizacije

- na kraju 2023. godine iznosi 7.265.661 € i ovaj trošak je manji za 2 %, odnosno za 111.763 € u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosio 7.377.425 €. Amortizacija se obračunava za materijalnu imovinu, nekretnine, postrojenja i opremu, a uređena je propisima i u skladu sa njima, se u finansijskim izvještajima pravnog lica iskazuje, kao rashod perioda za koji je obračunata. Učešće pomenutog troška u ostvarenim poslovnim rashodima za posmatrani period iznosi 35,71 % (2022: 41,54 %).

5) 57: Ostali rashodi iz poslovanja

- iznose 53.675 € i isti su manji za 74 %, odnosno za 154.182 €, u odnosu na uporedni period prethodne godine, kada su iznosili 207.857 €. Pomenuti trošak se odnosi na troškove naknade štete (renta), koju naše Društvo plaća. Učešće pomenutog troška u ostvarenim poslovnim rashodima za posmatrani period iznosi 0,26 % (2022: 1,17 %).

➤ **56: FINANSIJSKI RASHODI**

- na kraju 2023. godine iznose 766.856 € i isti su veći u odnosu na uporedni period prethodne godine za 606.235 €, odnosno za 377 %, kada su iznosili 160.651 €. Učešće pomenutog troška u Ukupnim rashodima za posmatrani period iznosi 3,63 % (2022: 0,90 %). U pitanju su:

1. 562000 - kamate za osnovna sredstva = 665.588,56 € - kamate iz međunarodnih kredita na povučena sredstva;
2. 562001 - kamate za obrtna sredstva = 2.780,09 € - plaćene subvencionirane kamate za rješavanje stambenih potreba zaposlenih;
3. 562900 - zatezne kamate = 43.516,68 € - zatezna kamata za Željeznički prevoz AD, po presudi GŽ 5609/22 (ovaj vid potraživanja regulisan je u vidu kompezacije).

8. POTRAŽIVANJA OD KUPACA ZA 2023. GODINU

Ukupna aktivna potraživanja Društva na dan 31.12.2023. godine iznose **3.550.588 €**. Veći dio pomenutog iznosa, odnosno 90,71 % se odnosi na potraživanja od povezanih Društava (Montecargo AD, ŽPCG AD i OŽVS AD), po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture, dok se ostatak od 9,29 % odnosi na ostale Kupce. Dakle, veoma je bitno stvoriti jasnu sliku o važnosti hitnog rješenja - izmirenja obaveza, koje prema našem Društvu imaju pomenuta povezana Društva.

Tabela broj 14: Prikaz potraživanja – 15 najvećih kupaca na 31.12.2023. godine

Aktivna potraživanja umanjena za Ispravku vrijednosti - konta: 202200 202201 202202 203000 203001 209200					
R.br.	Br. izvora	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
1	K-0233	MONTECARGO AD	16.215.003,68	13.751.607,88	2.463.395,80
2	K-0191	ZELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE AD	9.659.997,02	9.005.388,38	654.608,64
3	K-0513	IGP FIDIJA DOO	329.419,83	192.281,47	137.138,36
4	K-0300	ODRZAVANJE ZELJEZNIČKIH SREDSTAVA	318.324,63	215.743,68	102.580,95
5	K-0114	DRUSTVO ZA TELEKOMINIKACIJE M-TEL	3.558.097,51	3.494.823,63	63.273,88
6	511033	TELEKOM CRNE GORE	2.995.914,32	2.972.295,15	23.619,17
7	K-0301	BOZOVIC SASA	19.246,84	0	19.246,84
8	K-0552	CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBITIVNI SISTEM	1.579.684,16	1.560.843	18.841,16
9	510140	UPRAVA POLICIJE	139.099,29	120.363,29	18.736
10	K-0685	INFR. OPTIMIZACIJSKA GRUPA DOO	20.195,93	1.826,79	18.369,14
11	511037	GEOSONDA	47.150,40	28.956	18.194,40
12	K-0160	DOO MOSTOGRADNJA	68.801,68	52.253,44	16.548,24
13	K-0661	PAVEL DOO	18.240,69	4.660	13.580,69
14	K-0656	TEHNOPUT DOO	12.922,80	726	12.196,80
15	510141	UPRAVA CARINA	154.524,06	142.331,29	12.192,77
Ukupno za 15 najvećih kupaca			35.136.622,84	31.544.100,00	3.592.522,84
Ostali kupci			9.598.611,49	9.640.546,06	-41.934,57
Σ			44.735.234,33	41.184.646,06	3.550.588,27

1. Ukupno potraživanje od Montecargo AD na dan 31.12.2023. godine, iznosi 2.463.395,80 € od čega su:

- 1) trase: 1.820.779,84 €
- 2) visoki napon: 547.943,06 €
- 3) zakup poslovnog prostora: 71.732,55 €
- 4) ostale usluge: 22.940,35 €

2. Ukupno potraživanje od ŽPCG AD na dan 31.12.2023. godine, iznosi 654.608,64 € od čega su:

- 1) trase: 70.808,88 €
- 2) visoki napon: 285.372,59 €
- 3) zakup poslovnog prostora: 36.900,79 €
- 4) ostale usluge: 261.526,38 €

3. Ukupno potraživanje od OŽVS AD na dan 31.12.2023. godine, iznosi 102.580,95 € od čega su:

- 1) zakup poslovnog prostora: 43.787,39
- 2) električna energija: 17.801,88 €
- 3) telefonski impulsi: 65,03 €
- 4) ostale usluge: 40.926,65 €

Konta 202201 u iznosu od 775,90 € i 202202 u iznosu od 4.470,14 € se odnose na plaćanje stanarina za zaposlene i lica van firme. Važno je istaći da je Služba za računovodstvene poslove riješila problem naplate formiranog dugogodišnjeg duga, od strane lica koja su van firme, a koja koriste stambene prostore našeg Društva. Dugovanje se odnosi na stambene kredite, otkup stanova, kao i na mjesečne zakupnine (konta 202201, 202202, 038000, 038001, 038002 i 038004). Naime, 29.12.2021. godine, poslat je prvi dopis Fondu PIO, pozivajući se na "Zakon o izvršenju i obezbjeđenju", član 26, gdje se od tada svakomjesečno putem administrativnih zabrana na penziju, otplaćuju dugovanja. Poslednje izmjene koje smo uputili Fondu PIO su bile 14.9.2022. godine, pa se trenutno svakog mjeseca našem Društvu kao priliv uplaćuje 1.236,96 € za otplatu kredita, zakupa i postojećih dugovanja. Sve eventualne izmjene u vidu pretplate ili izmirenja obaveza, redovno pratimo i korigujemo u saradnji sa Fondom PIO. Takođe, naglašavamo da smo za par lica prosljedili Sektoru za pravne poslove, sugestiju za utuženje – što je već i realizovano. Napominjemo, da "Opomene za izvršenje obaveza", upućuje mo svake godine nakon završenog popisa – korisnicima zakupa koji samostalno plaćaju, a koja su neredovna u izmirenju svoji h obaveza.

9. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA SA POREZIMA I DOPRINOSIMA ZA 2023. GODINU

Obaveze ŽICG AD prema dobavljačima i obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade na dan 31.12.2023. godine iznose **7.684.863 €** i to:

- 1. Obaveza prema dobavljačima (1+2) 2.041.532 €**
- 1) Obaveze za zadržani novac (433001)..... 13.506 €
- 2) Obaveza prema dobavljačima (433000|434000|434001) 2.028.026 €

Tabela broj 15: Prikaz dugovanja – 15 najvećih dobavljača na 31.12.2023. godine

Dobavljači - konta: 433000 433001 434000 434001					
R.br.	Br. izvora	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
1	370001	ELEKTROPRIVREDA CG NIKSIC	13.519.880,01	14.448.844,56	-928.964,55
2	D-00879	AZD PRAHA	7.078.545,96	7.394.663,50	-316.117,54
3	D-01366	IHM DOO	701.600	952.000	-250.400
4	370056	ZGOP PREDUZECE ZA IZGRADNJU PRUGA	44.093,54	264.093,54	-220.000
5	D-01277	ALTPRO HRVATSKA	970,8	62.556,80	-61.586
6	470058	MIN DIV SVRLJIG-FABRIKA VIJAKA ZA MAS.VOZ.	532.764,50	574.383,50	-41.619
7	510002	FC SNADBIVJEVANJE PODGORICA	2.193.148,54	2.216.380,35	-23.231,81
8	510621	TEKOM PROMET DOO	193.503,38	215.458,45	-21.955,07
9	D-00444	ZELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE	2.210.923,16	2.231.733,30	-20.810,14
10	310001	JUGOPETROL	1.182.097,24	1.200.047,36	-17.950,12
11	D-01367	INFRASTRUKTURA ZELEZNICE SRBIJEAD	35.786,05	50.537,05	-14.751
12	510565	SPONA DOO	354.029,33	368.192,64	-14.163,31
13	D-00248	JU SSS IVAN USKOKOVIC	30.926	44.657	-13.731
14	510866	FIDIJA	1.069.745,22	1.083.249,83	-13.504,61
15	570004	SINVOZ	99.099	112.139	-13.040
Ukupno za 15 najvećih dobavljača			29.247.113	31.218.937	-1.971.824
Ostali dobavljači			50.355.448,49	50.425.156,75	-69.708,26
Σ			79.602.561,22	81.644.093,63	-2.041.532,41

Kada je u pitanju dug prema Elektroprivredi Crne Gore, cijeli iznos se pripisuje Montecargu AD i Željezničkom prevozu AD. Naime, Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture, koji se svake godine zaključuje sa ŽPCG AD – Podgorica i AD Montecargo, utvrđen je procentualni iznos potrošnje u visini od 47,5 % za oba operatera, od ukupno iskazane obaveze po računu, koji se našem Društvu ispostavlja od strane EPCG AD-Nikšić, tako da se 95 % obaveze prefakturiše, a ostatak obaveze u visini od 5 % po računu, pripada ŽICG AD-Podgorica ([strana 16 – stavka 9](#)).

Sva ostala dugovanja se odnose na Ugovore zaključenim putem javnih nabavki. Takođe je važno je napomenuti da je Služba računovodstva više puta sugerisala pronalaženju rješenja naplate aktivnih dugovanja u skladu sa mogućnostima Društva.

2. Obaveza za poreze i doprinose na zarade

- Stanje obaveza na dan 31.12.2023. godine..... 5.643.330,52 €**
- Porezi i doprinosi.....4.332.098,62 €
(dio VII/15 i XII/15; IX/21 do XII/2023)
- Stambeni fond..... 1.054.567,31 €
(III/2015-XII/2015; V/16-V/18; XII/20, IV/21 do XII/2023)
- Beneficirani radni staž (2003-2011).....145.108,59 €
- Prenijete obaveze diobnim bilansom.....111.556,00 €

Rješenjem Poreske uprave broj 03/1-3099/2-17 od 10.4.2017. godine usvojen je zahtjev Društva za Reprogram poreskog potraživanja u iznosu od 3,288 mil.eura, na način što je Društvo uplatilo jednokratno iznos od 10 % (0,328 mil.eura) u roku od 90 dana od dana donošenja Rješenja, a ostatak duga u iznosu od 2,959 mil.eura, plaćalo u 60 jednakih mjesečnih rata u iznosima od po 49.325 €. ŽICG je do sada izmirila sve obaveze utvrđene prethodno pomenutim Rješenjem.

Nadalje, jasno je da se izmirivanjem isključivo neto zarada po osnovu budžetsko opredijeljenih sredstava, gomila dug prema Poreskoj upravi za neplaćene poreze i doprinose za zarade zaposlenih, pa Revizorski odbor daje preporuku da se uputiti Dopis Poreskoj upravi (i nadležnom ministarstvu) sa zahtjevom za reprogram/pomoć u otplati poreskih obaveza.

10. KREDITNE OBAVEZE

Na kraju 2023. godine prispjele obaveze po međunarodnim kreditima su iznosile 4.995.972,72 €. Zbog nemogućnosti Društva da iz poslovnih sredstava servisira prispjele kreditne obaveze, sredstva za plaćanje istih opredijeljena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu u okviru potrošačke jedinice Uprave za željeznice na poziciji: ostali transferi institucijama - konto 431.

Sredstva opredijeljena za otplatu međunarodnih kredita u 2023. godini iznose 4.995.973 € (u periodu od 2016-2023. godine: 31.906.199 €). Ista su i dalje knjigodstveno evidentirana na poziciji prihoda (u klasi 640, kao što je bilo i ranijih godina, po osnovu međunarodnih kredita i na osnovu Dopisa Ministarstva finansija broj 11070 od 20.12.2023. godine, koji je priložen - [strana broj 12](#)), usljed nedobijanja zvaničnog Zahtjeva za povećanje učešća u kapitalu Društva od strane Države. Navedena pozicija je zbog svoje materijalnosti i neizvjesnosti opredjeljenja Države, po ovom osnovu bila razlog uzdržavanja od mišljenja nezavisnog revizora.

Tabela broj 16: Plaćene kreditne obaveze na 31.12.2023. godine

Iznos glavnice po kreditima: 1.1.2023. - 31.12.2023.				4.329.236,38	
424002 - 415006				EBRD 40344; br.2162 od 07.03.2023.	854.401,37
17.3.2023	MD23-007	424002	Glavnica	812.374,19	
17.3.2023	MD23-007	027044	Kapitalizacija kamata	41.902,63	
17.3.2023	MD23-007	553000	Komisiona provizija	124,55	
				EBRD 40344; br. 7281 od 30.08.2023.	890.977,05
8.9.2023	MD23-038	424002	Glavnica	812.374,19	
8.9.2023	MD23-038	415006	Glavnica	24.453,60	
8.9.2023	MD23-038	562000	Kamata	52.829,58	
8.9.2023	MD23-038	562000	Zatezna kamata	512,64	
8.9.2023	MD23-038	553000	Troškovi provizije	747,04	
8.9.2023	MD23-038	553000	Troškovi provizije	60,00	
Σ				1.745.378,42	
424003 - 415005				EBRD 37232 III tranša; br.2163 od 07.03.2023.	339.666,12
17.3.2023	MD23-007	424003	Glavnica	148.454,70	
17.3.2023	MD23-007	562000	Kamata	17.229,06	
08.09.23	MD23-038	424003	Glavnica	148.454,70	
08.09.23	MD23-038	562000	Kamata	25.212,06	
08.09.23	MD23-038	562000	Zatezna kamata	99,41	
08.09.23	MD23-038	553000	Troškovi provizije	216,19	
424004 - 415008				EBRD 37232 IV tranša; br.7282 od 30.08.2023.	1.158.480,40
17.3.2023	MD23-007	424004	Glavnica	506.760,35	
17.3.2023	MD23-007	562000	Kamata	58.812,58	
08.09.23	MD23-038	424004	Glavnica	506.760,35	
08.09.23	MD23-038	562000	Kamata	86.063,11	
08.09.23	MD23-038	562000	Zatezna kamata	84,01	
Σ				1.498.146,52	
424006 - 415009				EIB 25980; Dop.1213 od 08.02.2023.	275.080,23
14.02.23	MD23-001	424006	Glavnica	228.866,66	
14.02.23	MD23-001	562000	Kamata	46.213,57	
				EIB 25980; Dop.br.3220 od 7.04.2023.	5.933,04
07.04.23	MD23-009	424006	Glavnica	4.322,58	
07.04.23	MD23-009	562000	Kamata	1.610,46	
				EIB 25980; Dop.1213;8.2.23	273.080,99
01.08.23	MD23-031	424006	Glavnica	228.866,66	
01.08.23	MD23-031	562000	Kamata	44.214,33	
				EIB 25980; Dop.br.7889 od 19.09.2023.	5.859,84
04.10.23	MD23-042	424006	Glavnica	4.322,58	
04.10.23	MD23-042	562000	Kamata	1.537,26	
Σ				559.954,10	
424007 - 415010				EIB 85597; Dop.1213 od 08.02.2023.	596.763,35
14.02.23	MD23-001	424007	Glavnica	451.612,91	
14.02.23	MD23-001	027048;027049;027050	Kapitalizacija kamata	145.150,44	
				EIB 85597; Dop.1213;8.2.23	595.730,33
01.08.23	MD23-031	424007	Glavnica	451.612,91	
01.08.23	MD23-031	027048;027049;027050	Kapitalizacija kamata	144.117,42	
Σ				1.192.493,68	
Ukupno:				4.995.972,72	

Tabela broj 18: Podaci o kreditima za koje je Vlada Crne Gore izdala garanciju - za 2023. godinu

Kredit	Datum potpisivanja Ugovora o kreditu	Ugovoreni iznos sredstava	Početno stanje na dan 1.1.2023.	Ukupan iznos plaćene glavnice 01.01.2023.-31.12.2023.	Ukupan iznos plaćene kamate 1.1.2023.-31.12.2023.	Ukupan iznos plaćenih ostalih obaveza 01.01.2023.-31.12.2023	Ukupan iznos povlačenja 1.1.2023.-31.12.2023.	Povučeni iznos na 31.12.2023	Stanje duga 31.12.2023
EBRD 37232 IV TRANSA	12.10.2012.	10.000.000,00	4.560.843,13	1.013.520,70	144.875,69	84,01	1.158.480,40	9.996.641,40	3.547.322,43
EBRD 37232 III TRANSA	06.04.2009.	4.000.000,00	1.336.092,31	296.909,40	42.441,12	315,6	339.666,12	4.000.000,00	1.039.182,89
EBRD 40344	11.12.2009.	15.000.000,00	3.249.496,73	1.649.201,98	94.732,21	1.444,23	1.745.378,42	14.894.866,21	1.673.655,56
EIB 25980	03.01.2011.	7.000.000,00	5.454.563,54	466.378,48	93.575,62	0	559.954,10	7.000.000,00	4.988.185,04
EIB 85597	20.03.2017.	20.000.000,00	19.096.774,18	903.225,82	289.267,86	0	1.192.493,68	20.000.000,00	18.193.548,36
EBRD 51806 11 mil.eur	28.12.2022.	11.000.000,00	0	0	0	0,00	0,00	0	0
UKUPNO:		67.000.000,00	33.697.769,89	4.329.236,38	664.892,50	1.843,84	4.995.972,72	55.818.146,80	29.441.894,28

Tabela broj 19: Portfolio dugova na 31.12.2023. godine

Red. broj	Banka kreditor	Ugovoreni iznos sredstava	Povučeni iznos na 31.12.2023	Stanje duga na dan 31.1.2024.godine	Datum potpisivanja	Namjena	Ugovoreni uslovi	Način i rokovi otplate	Dužnik
I	Kratkoročni krediti/obveznice								
II	Dugoročni krediti/obveznice								
2	EBRD 37232 IV TRANSA	10.000.000,00	9.996.641,40	3.547.322,43	12.10.2012.	Rekonstrukcija pruge Vrbnica-Bar	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa 1% + 6m EURIBOR	Željeznička infrastruktura Crne Gore
1	EBRD 37232 III TRANSA	4.000.000,00	4.000.000,00	1.039.182,89	06.04.2009.	Rekonstrukcija pruge Vrbnica-Bar	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa 1% + 6m EURIBOR	Željeznička infrastruktura Crne Gore
3	EBRD 40344	15.000.000,00	14.894.866,21	1.673.655,56	11.12.2009.	Rekonstrukcija pruge Nikšić-Podgorica	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa 1% + 6m EURIBOR	Željeznička infrastruktura Crne Gore
4	EIB 25980	7.000.000,00	7.000.000,00	4.988.185,04	03.01.2011.	Rekonstrukcija pruge Vrbnica-Bar	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa fiksna po predlogu Ministarstva finansija	Željeznička infrastruktura Crne Gore
5	EIB 85597	20.000.000,00	20.000.000,00	18.193.548,36	20.03.2017	Rekonstrukcija pruge Vrbnica-Bar	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa fiksna po predlogu Ministarstva finansija	Željeznička infrastruktura Crne Gore
6	EBRD 51806 11 mil.eur	11.000.000,00			28.12.2022.	Nabavka opreme za održavanje pruge	polugodišnji anuiteti	kamatna stopa 1% + 6m EURIBOR	Željeznička infrastruktura Crne Gore
Ukupnan dug:		67.000.000,00	55.891.507,61	29.441.894,28					

Tabela broj 20: Plan otplate međunarodnih kredita na 31.12.2023. godine

Međunarodni krediti	Period otplate	Ugovoreni iznos sredstava	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
EBRD 40344	17.03.2014-17.09.2024	15.000.000,00	1.650.771,58	1.865.314,82																			
EBRD 37232 III TRANŠA	17.09.2013-17.03.2027	4.000.000,00	335.714	335.714	335.714	335.714	167.857																
EBRD 37232 IV TRANŠA	17.09.2013-17.03.2027	10.000.000,00	1.043.688	1.198.066	1.198.066	1.198.066	521.844																
EIB II 25.980	07.10.2018-15.08.2034	7.000.000,00	559.954	551.664	543.375	535.085	526.795	518.505	510.216	501.926	493.636	485.346	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057	477.057
EIB 85597	15.02.2022-15.02.2043	20.000.000,00	1.192.493,68	1.184.000,59	1.174.053,83	1.164.107,04	1.154.160,25	1.142.907,34	1.131.716,52	1.120.525,65	1.109.334,78	1.098.143,91	1.086.953,04	1.075.762,17	1.064.571,30	1.053.380,43	1.042.189,56	1.031.000,00	1.019.810,00	1.008.620,00	997.430,00	986.240,00	975.050,00
EBRD 51806 11 mil.eur	28.12.2022.	11.000.000,00																					
Σ		67.000.000,00	4.782.621,26	5.134.759,41	3.251.208,83	3.232.972,04	2.370.656,25	2.047.412,34	2.019.564,95	1.991.716,52	493.636,00	1.936.019,76	1.908.172,37	1.739.303,00	1.391.998,59	1.372.440,29	901.268,75	437.557,75	427.946,14	418.334,50	408.722,91	399.111,29	195.951,51

11. FINANSIJSKI RIZICI

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. Željeznička infrastruktura Crne Gore se u svom poslovanju suočava sa kreditnim rizikom, koji prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja i rizikom likvidnosti, koji se ogleda u poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza ([finansijska analiza na strani 10](#)).

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja, zavisi najviše od naplate potraživanja usluga od operatera (Montecargo AD, ŽPCG AD i OŽVS AD), koji učestvuju u ukupnim potraživanjima sa oko 90,71 %. Zbog nemogućnosti naplate potraživanja po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture redovnim putem, Društvo ne može da planira realizaciju svojih obaveza prema EPCG AD-Nikšić, po osnovu utrošene električne energije od strane navedenih operatera, kao i da redovno plaća obaveze prema Državi po osnovu poreza i doprinosa na zarade.

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvijek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospjele obaveze. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva.

Kako je za 2023. godinu Država opredijelila nedovoljna sredstva iz Budžeta, ista su prikazana kroz dio tekućeg održavanja željezničke infrastrukture, sa upravljanjem i regulisanjem saobraćaja. Opredijeljeni iznos sredstava iz Budžeta ne može da pokrije ukupni trošak bruto zarada i tekuće održavanje željezničke infrastrukture određena planom javnih nabavki. Ovako određen Budžet je nedovoljan i zato Društvo nije u mogućnosti da obezbijedi iz sopstvenih sredstava uredno servisiranje obaveza po osnovu dobijenih međunarodnih kredita, iz kog razloga je Vlada Crne Gore i dala garanciju ([detaljnije obrazloženje na strani 12 – stavka 2](#)).

12. ZAKLJUČAK

Željeznička infrastruktura Crne Gore, suočena je sa problemom oko prenosa vlasništva nad imovinom ovoga Društva, koja je, shodno Zakonu o državnoj svojini, u listovima nepokretnosti upisana kao svojina Države Crne Gore, a Željezničkoj infrastrukturi je dato pravo upravljanja. Naime, prilikom ovakvog upisa zanemarena je najvažnija činjenica da je ŽICG AD - Podgorica akcionarsko društvo u kojem Država jeste većinski vlasnik sa 72,44 %, ali postoje i manjinski akcionari, koji zbog ovakvih postupanja mogu potraživati naknadu štete, koji sigurno neće biti saglasni sa smanjenjem imovine Društva, a neposredno i sa smanjenjem akcijskog kapitala. Zbog ovakvih radnji, koje se odnose na promjenu prava svojine, ŽICG je, u cilju izbjegavanja mogućih neželjenih posljedica, podnosila žalbe nadležnim organima na Rješenja Uprave za nekretnine, kojima je izvršen prenos vlasništva sa ŽICG na državu Crnu Goru. Za pojedine opštine postupak po žalbama je u toku. U postupcima, u kojima su se stekli zakonski uslovi, podnesene su tužbe Upravnom sudu Crne Gore. U jednom predmetu (koji se odnosi na područnu jedinicu Podgorica), Upravni sud Crne Gore je odlučio u korist našeg Društva i vratio postupak na ponovno odlučivanje Upravi za nekretnine PJ Podgorica. U ostalim sporovima, još uvijek se čeka poziv za ročište pred Upravnim sudom Crne Gore. Mišljenja smo da bi sva imovina ovog Društva koja ne potpada pod pojam infrastrukture u smislu Zakona o željeznici, trebala da se vrati u svojinu ŽICG AD Podgorica (Mišljenje Državne revizorske institucije je u nastavku niže). Takođe, predlažemo da se preduzmu neophodne aktivnosti u cilju rješavanja ovog problema, zbog mogućih neželjenih posljedica, koje bi se ogledale u obavezi ŽICG AD-Podgorica, da nadoknadi štetu koja bi nastala pokretanjem tužbi manjinskih akcionara - *što je i više puta bilo Skretanje pažnje Revizorskog odbora u prethodnim godinama*. Na kraju, činjenica je da se imovina i dalje nalazi u Bilansima Društva, dok Vlada ne donese Odluku o načinu obeštećenja manjinskih akcionara, a samim tim i amortizacija ostaje u Bilansima, pa svake godine startujemo sa iznosom troška amortizacije u vrijednosti od cca 7 mil.eura.

CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj: 05-035/23-1244/2
Podgorica, 12.05.2023r.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD
broj: 4163
Podgorica, 12.05.23 god.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE - AD PODGORICA
Izvršna direktorica gđa Marina Bošković

Veza: Vaš dopis br: 3645 od 25.04.2023. godine

Poštovana,

Shodno Vašem zahtjevu koji se odnosi na stav Državne revizorske institucije, u odnosu na primjenu Zakona o državnoj imovini u pogledu evidentiranja državne imovine koja je data na korišćenje AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“- Podgorica, obavještavamo Vas o sljedećem:

U pogledu evidencije Državne imovine, članom 44 Zakona o Državnoj imovini, je predviđeno sljedeće:

„Evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari, na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora, a koje služe za obavljanje funkcije državnih organa, vode organi koji te stvari koriste. Evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari, na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši opština, vode organi opštine koji te stvari koriste.

Evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari javnih službi¹ vode službe koje te stvari koriste.
Organi i službe iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužni su da vrše popis imovine koju koriste“.

Uzimajući u obzir odredbe Zakona o državnoj imovini, a u cilju pravilnog vrednovanja imovine, smatramo da je neophodno knjigovodstveno evidentiranje imovine koju Društvo koristi (računovodstveni tretman ulaganja u imovinu, amortizacija i dr.).

S uvažavanjem,

SENATOR DRI

Foran Jelić

Foran Jelić

Nadalje, po našem mišljenju, a što je potvrđeno kroz dosadašnje poslovanje, sredstva koja su se opredjeljivala Budžetom Crne Gore za naše Društvo, nijesu ni približno bila dovoljna za nesmetano funkcionisanje Društva i realizaciju obaveza, koje proističu iz redovnog poslovanja. Imajući u vidu sve aspekte poslovanja, našem Društvu su potrebna sredstva iz budžeta u iznosu od cca 26 mil.eura. Da prethodno navedena budžetska sredstva nijesu dovoljna za uredno servisiranje prispjelih obaveza govori podatak da u ovom trenutku ŽICG AD-Podgorica ima dug po osnovu poreza i doprinosa na zarade u iznosu od cca 5 mil.eura.

Rješenjem Uprave prihoda i carina broj 03/1-3099/2-17 od 10.4.2017. godine usvojen je zahtjev ŽICG AD-Podgorica za reprogram poreskog potraživanja u iznosu od 3,288 mil.eura, na način što je Društvo obavezano da jednokratnu uplatu u iznosu od 10% (0,328 mil.eura) izvrši u roku od 90 dana od dana donošenja Rješenja, a da ostatak duga u iznosu od 2,959 mil.eura plaća u 60 jednakih mjesečnih rata u iznosima od po 49.325,15 €. Posljednja rata po predmetnom osnovu je uplaćena tokom 2022. godine čime je u cjelosti realizovana.

Izuzetno značajan problem sa kojim se susreće ŽICG je naplata potraživanja od operatera (Montecargo AD, ŽPCGAD i OŽVS AD), što za direktnu posledicu ima nemogućnost redovnog izmirivanja tekućih obaveza prema dobavljačima, prije svega prema EPCG i obaveze prema Državi po osnovu poreza i doprinosa. Takođe, prihodi od zakupa prostora od operatera su značajno smanjeni na osnovu Odluke Vlade iz 2019. godine. Prihodi od trasa su na veoma niskom nivou i nedovoljni su za realizovanje i izvršavanje tekućih aktivnosti na održavanju Željezničke infrastrukture. Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od naplate potraživanja usluga od operatera – Montecarga AD, Željezničkog prevoza Crne Gore i OŽVS AD.

Na osnovu prethodno iznijetog, mišljenja smo da se akcenat u narednom periodu mora staviti na sledeće aktivnosti:

- Stavljanje u upotrebu svih neiskorišćenih poslovnih kapaciteta kojima ŽICG AD-Podgorica upravlja (poslovni prostori, zemljište, neiskorišćena optička vlakna);
U sklopu istog je potrebno renovirati poslovne objekte i povećati cijenu rentiranja;
- Prodaja polovnog materijala – kao predlog za povećanje prihoda iz sopstvenih izvora;
- Povećanje naknade za korišćenja infrastrukture (trasa) koja se fakturiše operaterima, kako bi se istom pokrili direktni troškovi održavanja željezničke infrastrukture, koji nastaju po osnovu saobraćanja vozova;
- Imajući u vidu specifičnosti evropskog željezničkog sektora i kompanija u njemu, koje i dalje karakterišu visoke subvencije u domenu prevoza putnika i upravljanja infrastrukturom, što ukazuje da je potrebno obezbijediti veće subvencije u narednom periodu za ovo Društvo;
- U saradnji sa resornim Ministarstvom pokušati riješiti problem naplate duga od operatera (Montecargo AD, ŽPCG AD i OŽVS AD), te sagledati mogućnost da potpisnici Ugovora sa EPCG AD-Nikšić po osnovu potrošnje električne energije – visokog napona budu operateri, a ne ŽICG AD-Podgorica kao što je do sada slučaj, jer isto u značajnoj mjeri opterećuje održavanje tekuće likvidnosti Društva;
- Predlog za stimulisane specifičnih i odgovornih radnih mjesta kroz nagrađivanje i povećanje zarade za 20-30 %;
- Vršiti optimizaciju radnih mjesta.

Na kraju, uzimajući u obzir sve probleme sa kojima se Društvo suočilo u 2023. godini, između ostalog i negativan javni publicitet i objavljivanje podataka o poslovanju na neadekvatan način, Revizorski odbor je dao sledeću preporuku: „potrebno je uputiti Dopis Vladi Crne Gore sa jasnom naznakom da se sredstva izdvojena za održavanje Željezničke infrastrukture Crne Gore, najvećim dijelom koriste za tekuće održavanje Društva, tj. isplate zarade zaposlenima, usljed nedovoljno opredijeljenih budžetskih sredstava Društvu za tekuće poslovanje.

Na ovaj način, vjerujemo da bi se mogao spriječiti dodatni negativni publicitet Društva (potencijalne ponovne medijske objave).“

13. BILANS STANJA NA 31.12.2023. GODINE

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi u EUR - €		
				2023.	Krajnje stanje 2022. godina	Početno stanje 2022. godine
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		580.020.652	586.600.300	587.699.215
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		3.798.458	4.339.548	4.979.010
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	14	3.798.458	4.339.548	4.979.010
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BILOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		575.978.797	582.034.038	582.432.135
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009	15	549.048.073	553.142.369	558.679.981
023	2. Postrojenja i oprema	010	15	10.886.131	12.001.908	13.287.863
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	15	58.968	58.763	58.764
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013		4.569	4.569	4.569
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		54.399	54.195	54.195
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	15	15.985.625	16.830.997	10.405.527
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		243.396	226.714	288.070
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017		0	0	
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019	16	178.884	152.091	204.485
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022				
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	16	64.513	74.622	83.585
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024	26			
	D. OBRATNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		14.274.193	14.841.390	10.693.175
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		4.014.564	3.395.197	3.566.399
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	17	3.957.580	3.308.213	3.479.415
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		0	0	
15	4. Dati avansi	030	17	56.984	86.984	86.984
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		4.248.456	3.283.810	2.765.588
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18	3.550.588	2.914.379	2.639.683
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		697.867	369.432	125.905
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatnu vrijednost	037	18	354.367	18.784	26.920
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	18	343.500	350.647	98.985
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		2.172.099	2.093.099	2.018.111
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041				
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	19	2.172.099	2.093.099	2.018.111
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	20	3.839.075	6.069.284	2.343.077
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	21	13.701	28.051	42.402
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		594.308.545	601.469.742	598.434.792

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznosi u EUR - €		
				2023.	Krajnje stanje 2022. godine	Početno stanje 2022. godine
1	2	3	4	5	6	7
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		510.549.576	513.736.350	513.398.905
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	22	439.663.127	439.663.127	439.663.127
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		108.448.455	108.421.663	108.630.855
321	1. Zakonske rezerve	106				
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109	22	108.448.455	108.421.663	108.630.855
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		-37.562.006	-34.348.439	-34.895.077
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		546.471	156.798	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113			389.839	
350	3. Gubitak ranijih godina	114		37.169.427	34.895.077	3.924.321
351	4. Gubitak tekuće godine	115		939.050		30.970.756
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		27.419.196	31.536.900	29.773.615
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		395.655	265.548	321.150
404000+404100	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	23	395.655	265.548	321.150
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		27.023.541	31.271.351	29.452.465
410+415	1. Dugoročni krediti	123	24	25.088.204	29.392.987	27.574.986
419	2. Ostale dugoročne obaveze	124	25	1.935.337	1.878.364	1.877.479
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	26			
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126	27	42.612.282	42.788.071	42.153.255
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		12.571.008	12.251.938	11.952.533
404001+404101+4090	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128	31	444.391	471.209	524.949
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		12.126.617	11.780.728	11.427.584
429	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	28	97.227	87.556	5.133
424	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	28	4.353.690	4.304.783	4.636.182
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	29	8.966	8.966	8.966
433 i 434	4. Obaveze prema dobavljačima	133	29	2.041.532	2.254.803	2.908.521
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		5.625.201	5.124.621	3.868.782
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	30	5.618.967	5.124.621	3.868.782
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	30	6.235		
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	30	1.156.484	1.156.484	1.156.484
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		594.308.545	601.469.742	598.434.792

14. BILANS USPJEHA NA 31.12.2023. GODINE

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos u EUR - €	
				2023.	2022.
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	4	69.085	111.218
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		20.102.006	17.886.573
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	4	19.922.904	17.603.329
67	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	12	179.102	283.244
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		12.044.736	10.544.791
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	5	2.881.505	2.049.123
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	7	1.897.570	1.118.243
540	Amortizacija	210a	8	7.265.661	7.377.425
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		8.249.059	7.006.665
5200+526000+526002+529	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	6	6.127.137	5.250.140
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	6	2.121.922	1.756.525
5207	1/ Troškovi poreza	214		136.585	71.945
tekući promet-potražna: 4520+4530+453300+464001	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1.501.930	1.274.967
52-neto-tr.poreza-tr.za penzije	3/ Troškovi doprinosa	216		483.407	409.614
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		0	0
582	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218	9		
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	13	53.675	207.857
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		-176.379	238.477
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		0	0
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		0	0
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		4.214	314.307
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
66	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	10	4.214	314.307
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		0	-2.294
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			2.294
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		766.885	160.651
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562 + 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	11	766.885	160.651
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-762.671	151.362
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		-939.050	389.839

690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		-939.050	389.839
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		0	0
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247			
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		-939.050	389.839
3 – tekući promet	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249		-2.247.558	-52.394
33 – tekući promet	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		26.792	-209.192
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata za štite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
34,35 – tekući promet	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257		-2.274.350	156.798
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258			
3 - tekući promet	VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	259		-2.247.558	-52.394
	IX. NETO SVEBUHVATNI REZULTAT (248+259)	260		-3.186.608	337.445
	X. ZARADA PO AKCIJI	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265			

15. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU NA 31.12.2023. GODINE

Pozicija	OPIS	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. br.	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red. br.	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. br.	Gubitak (grupa 35)	Red. br.	Ukupno
			2		3		4		5		
1.	Stanje na dan 01.01.2022. godine	401	439.663.127	446	108.630.855	455		464	34.895.077	482	513.398.905
2.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		447		456		465		483	
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (r.br. 1+2)	403	439.663.127	448	108.630.855	457		466	34.895.077	484	513.398.905
4.	Neto promjene u 2022. godini	404		449	-209.192	458	546.471	467		485	337.279
5.	Stanje na dan 31.12.2022. godine (r.br. 3+4)	405	439.663.127	450	108.421.663	459	546.471	468	34.895.077	486	513.736.184
6.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		451		460		469	2.274.350	487	-2.274.350
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 5+6)	407	439.663.127	452	108.421.663	461	546.471	470	37.169.427	488	511.461.834
8.	Neto promjene u 2023. godini	408		453	26.792	462		471	939.050	489	-912.258
9.	Stanje na dan 31.12.2023. godine (r.br. 7+8)	409	439.663.127	454	108.448.455	463	546.471	472	38.108.477	490	510.549.576

16. ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA 2023. GODINU

POZICIJA	Redni broj	Iznos u EUR - €	
		2023.	2022.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	18.763.352	18.835.760
1. Prodaja i primljeni avansi	302	2.247.821	2.890.104
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	126.833	96.068
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	16.388.699	15.849.588
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	15.760.281	14.180.064
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	6.485.797	7.817.882
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	8.249.059	5.989.234
3. Plaćene kamate	308	999.539	274.462
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	25.886	98.486
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	3.003.072	4.655.696
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	18.578	7.675.983
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prod.nemat. ulag.,nekret.,postr.,opr. i biol.sred.	313		
3. Ostali finansijski plasmani	315	18.578	7.675.983
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	45	2.368.875
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	45	2.368.875
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	18.533	5.307.108
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	2.028.185	1.175.747
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325	1.963.490	1.168.935
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326	64.696	6.812
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	7.279.999	7.330.016
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329	7.279.999	7.330.016
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-5.251.813	-6.154.269
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-2.230.209	3.808.535
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	6.069.284	2.243.077
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	3.839.075	6.051.612

17. STATISTIČKI ANEKS ZA 2023. GODINU

Grupa računa, račun	POZICIJA	Red. broj	Iznos u EUR - €	
			2023.	2022.
	Prosječan broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca djeljen sa brojem mjeseci)	001	817	779
60	Prihodi od prodaje robe	002		
61	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	003	69.085	111.218
62	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	004		
640	Prihodi od subvencija, prihodi od dotacija i prihodi od donacija	005	17.444.203	14.915.272
650	Prihodi od zakupnina	006	2.469.253	2.613.636
673	Dobici od prodaje materijala	007		

501		Nabavna vrijednost prodane robe	008	34.085	243
511		Troškovi materijala za izradu	009	1.290.885	574.081
512		Troškovi ostalog materijal (režijskog)	010	363.029	202.105
513		Troškovi goriva i energije	011	1.193.507	1.272.695
520		Troškovi zarada i i naknada zarada (bruto)	012	7.239.542	6.139.132
529		Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova pre voza na službenom putu	013	118.947	107.945
53		Troškovi proizvodnih usluga	014	586.601	336.148
531 i 532		Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	015	572.100	320.489
533		Troškovi zakupnina	016	6.000	6.450
534 i 535		Troškovi sajмова i troškovi reklame i propagande	017		
536		Troškovi istraživanja	018		
550 i 551		Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019	756.103	309.968
552 i 553		Troškovi premije osiguranja i troškovi platnog prometa	020	74.551	78.347
573		Gubici od prodaje materijala	021		
10		Zalihe materijala	022	3.957.580	3.308.213
11		Zalihe nedovršene proizvodnje	023		
12		Zalihe gotovih proizvoda	024		
13		Zalihe roba	025	0	
Rb	Račun	Analički prikaz prihoda i izdataka vezanih za nematerijalnu imovinu			
Prihodi:					
1	652	Prihodi od naknada po osnovu patenata			
2	652	Prihodi po osnovu autorskih prava			
3	652	Prihodi od prodaje licenci			
4	010	Ulaganja u razvoj			
		0100 Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine			
		0101 Ulaganja u razvoj tehnologije, sa efektom dužim od jedne godine			
		0102 Ulaganja u razvoj proizvoda, sa efektom dužim od jedne godine			
		0103 Ostali izdaci za razvoj			
		0108 Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj			
		0109 Obezvredjenje vrijednosti ulaganja u razvoj			
5	011	Koncesije, patenti, licence i slična prava			
		0110 Koncesije			
		0111 Patenti			
		0112 Licence			
		0113 Pravo na industrijski uzorak, žig, model, zaštitni znak i sl.			
		0114 Druga slična prava			
		0118 Ispravka vrijednosti koncesija, patenata, licenci i sličnih prava			
		0119 Obezvredivanje koncesija, patenata, licenci i sličnih prava			
6	012	Goodwill			
		0120 Goodwill nastao po osnovu stečene (pripojene) neto imovine drugog pravnog lica			
		0121 Goodwill nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u drugom pravnom licu			
		0129 Obzvređenje goodwill-a			
7	014	Ostala nematerijalna ulaganja			
		0140 Računarski programi			
		0141 Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta			
		0142 Ulaganja u lizing			
		0145 Ostala nematerijalna ulaganja		9.867.663	9.867.664
		0148 Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja		6.069.205	5.528.115
		0149 Obezvredjenje ostalih nematerijalnih ulaganja			
8	015	Nematerijalna ulaganja u pripremi			
		0150 Ulaganja u razvoj u pripremi			
		0151 Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi			
		0155 Druga nematerijalna ulaganja u pripremi			
		0159 Obezvredjenje nematerijalnih ulaganja u pripremi			
9	016	Avansi za nematerijalna ulaganja			
		0160 Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj			
		0161 Avansi za druga nematerijalna ulaganja			